

**INFORMACJA W ZAKRESIE
ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
na dzień 31 grudnia 2017 roku**

2017

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Zarządzanie ryzykiem	8
2.1. Ryzyko kredytowe	8
2.2. Ryzyko rynkowe	13
2.3. Ryzyko płynności	16
2.4. Ryzyko operacyjne.....	17
2.5. Ryzyko braku zgodności	20
3. Fundusze własne	24
3.1. Kapitał Tier I.....	27
3.2. Kapitał Tier II.....	28
4. Wymogi kapitałowe	32
4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka	32
4.2. Struktura ekspozycji.....	34
4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego	39
5. Bufory kapitałowe	44
6. Adekwatność kapitałowa	48
6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową	48
6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego.....	49
6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego	50
7. Sekurytyzacja	53
8. Polityka w zakresie wynagrodzeń	56
9. Dźwignia finansowa	62
10. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń	65

- 1. Wstęp**
- 2. Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
- 3. Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
- 4. Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
- 5. Bufory kapitałowe**
- 6. Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
- 7. Sekurytyzacja**
- 8. Polityka składników wynagrodzeń**
- 9. Dźwignia finansowa**
- 10. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi realizację Strategii Informacyjnej w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wynikającą z postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2017 r.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) obowiązują przepisy tzw. pakietu CRD IV/CRR składającego się z dwóch części: dyrektywy CRD IV i rozporządzenia CRR. Rozporządzenie jest aktem bezpośrednio obowiązującym we wszystkich państwach członkowskich UE. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym implementuje do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CRD IV.

Bank Zachodni WBK S.A. stanowi istotną jednostkę zależną unijnej instytucji dominującej Banco Santander S.A. z siedzibą w Hiszpanii. Bank Zachodni WBK S.A. ujawnia informacje w zakresie adekwatności kapitałowej na zasadzie subskonsolidowanej - na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji ostrożnościowej tj. na podstawie danych Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Celem raportu jest przedstawienie informacji o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK stosownie do wymogów określonych w art. 13 CRR (tj. ujawnienie informacji określonych w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 CRR).

Przedstawione w raporcie dane zostały przygotowane według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

Raport zawiera informacje dotyczące m.in.:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- funduszy własnych;
- aktywów ważonych ryzykiem;
- buforów kapitałowych;
- adekwatności kapitałowej;
- polityki w zakresie wynagrodzeń dla kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka;
- dźwigni finansowej;
- aktywów obciążonych i aktywów wolnych od obciążeń.

Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK tworzą Bank Zachodni WBK S.A. z 14 jednostkami zależnymi, które zgodnie z MSSF 10 podlegają konsolidacji oraz spółkami stowarzyszonymi ujmowanymi metodą praw własności.

Zakres konsolidacji stosowany przez Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK w ramach rachunku adekwatności kapitałowej, zgodnie z przepisami CRR, różni się od zakresu konsolidacji zastosowanego w ramach publikowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy sporządzonych zgodnie z zasadami MSSF 10. Jednostka zależna Giełdokracja Sp. z o.o. jest wyłączona z zakresu konsolidacji ostrożnościowej.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank Zachodni WBK S.A. tworzył Grupę Kapitałową z następującymi **jednostkami zależnymi**:

- Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.)
- Santander Consumer Finanse Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- SC Poland Consumer 2016-1 Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- PSA Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny od SCB S.A.)
- PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny od PSA Finance Polska Sp. z o.o.)
- BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
- BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
- BZ WBK Faktor Sp. z o.o. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
- BZ WBK Leasing S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
- BZ WBK F24 S.A. (podmiot zależny od BZ WBK Finanse Sp. z o.o.)
- BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
- Giełdokracja Sp. z o.o. w likwidacji.¹

¹ Spółka wyłączona z zakresu konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami CRR

W porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 2016 r. zmienił się skład jednostek (bezpośrednio lub pośrednio) zależnych od Banku Zachodniego WBK S.A. oraz struktura powiązań między nimi w konsekwencji następujących zdarzeń:

- Połączenie BZ WBK Leasing S.A. z BZWBK Lease S.A.

W dniu 28 lutego 2017 r. nastąpiło połączenie spółek BZ WBK Lease S.A. i BZ WBK Leasing S.A. poprzez przeniesienie całego majątku pierwszego z ww. podmiotów na drugi. BZ WBK Leasing S.A. jako spółka przejmująca wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej, tj. BZ WBK Lease S.A., która została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Połączenie miało na celu uproszczenie leasingowego modelu biznesowego Grupy.

- Zakończenie postępowania likwidacyjnego spółki AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji i wykreślenie jej z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS)

W dniu 28 marca 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji, na którym podjęta została uchwała o zatwierdzeniu sprawozdania likwidacyjnego spółki sporządzonego na dzień 27 marca 2017 r. Środki pieniężne pozostałe po likwidacji spółki zostały przelane w dniu 28 marca 2017 r. na rachunek SCB S.A. (jako jedynego udziałowca). Rozwiązanie spółki stało się skuteczne z dniem jej wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 20 listopada 2017 r.

- Przekształcenia własnościowe w BZ WBK F24 S.A. (dawniej BZ WBK Nieruchomości S.A.)

Wraz z rejestracją odpowiednich wpisów w KRS, tj. z dniem 18 października 2017 r. spółka BZ WBK Nieruchomości S.A. zmieniła nazwę na BZ WBK F24 S.A. i rozszerzyła zakres wykonywanych czynności o działalność pożyczkową. W celu lepszego dostosowania podmiotu do zmian biznesowych, poddano go przekształceniom organizacyjnym i własnościowym. 24 listopada 2017 r. Bank Zachodni WBK S.A. przekazał aportem do BZ WBK Finanse Sp. z o.o. posiadane przez siebie akcje BZ WBK F24 S.A. (7 499 sztuk) w zamian za nowe udziały BZ WBK Finanse Sp. z o.o. powstałe w ramach podwyższenia kapitału zakładowego. Aby zapewnić sobie 100% udziału w spółce, 28 listopada 2017 r. BZ WBK Finanse Sp. z o.o. odkupiła 1 akcję pozostającą w posiadaniu jej drugiego akcjonariusza. Rejestracja w KRS ww. zmian własnościowych nastąpiła w dniu 12 stycznia 2018 r.

Najbliższa zmiana w strukturze Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. będzie konsekwencją rejestracji w KRS likwidacji spółki Giełdokracja Sp. z o.o. w likwidacji zatwierdzonej przez NWZ spółki w dniu 29 listopada 2017 r.

W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 r. następujące jednostki ujmowane są metodą praw własności w oparciu o MSR 28:

- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK-Aviva TUO S.A.)
- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A.)
- POLFUND – Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.

W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2016 r. wykaz spółek stowarzyszonych nie uległ zmianie.

Szczegółowe informacje dotyczące struktury Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zamieszczone zostały w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2017.

W dniu 14 grudnia 2017 r. Bank Zachodni WBK S.A. wraz z Banco Santander S.A. podpisał z Deutsche Bank AG (DB AG) umowę transakcyjną dotyczącą nabycia przez Bank wydzielonej części Deutsche Bank Polska S.A. (DBPL), złożonej z bankowości detalicznej, private banking, business banking, MŚP oraz DB Securities S.A. Z zakresu transakcji wyłączona została bankowość korporacyjna i inwestycyjna oraz walutowe kredyty hipoteczne, które pozostaną w DBPL (część niewydzielona).

W tym samym dniu Bank zawarł z DBPL oraz z DB AG wstępną umowę podziału (umowę pre-demerger) określającą zasady współpracy pomiędzy Bankiem a DBPL w celu realizacji transakcji.

Zgodnie z umową transakcyjną, w strukturze Banku włączona zostanie sieć oddziałów i zewnętrzne kanały sprzedaży DBPL (agenci i pośrednicy). Wraz z wydzielonym biznesem nastąpi również transfer umów zarządzania aktywami, co umożliwi przeniesienie otwartych funduszy inwestycyjnych.

Wstępna cena za część wydzieloną wynosi 1 289 799 000 zł. Określono ją w odniesieniu do wymogu kapitałowego dla wartości ważonych ryzykiem aktywów wydzielonego biznesu (z wyłączeniem akcji DB Securities S.A.), ustalonych na podstawie prognoz finansowych na dzień zbliżony do daty podpisania umowy transakcyjnej. Cena za akcje DB Securities S.A. (ujęta w ww. kwocie) została określona w odniesieniu do wartości aktywów netto spółki.

Zapłata ceny z tytułu transakcji zostanie dokonana częściowo:

- w formie gotówkowej poprzez zapłatę ceny za nabyte akcje (ekwiwalent 20% wstępnej ceny za wydzielony biznes);
- w formie nowo wyemitowanych akcji Banku w ramach podziału reprezentujących około 2,7% kapitału zakładowego Banku (ekwiwalent 80% wstępnej ceny za wydzielony biznes).

Szacowany wzrost aktywów ważonych ryzykiem w kwocie z tytułu przejęcia Wydzielonej Działalności DB Polska wynosi na dzień podpisania umowy 14,5 mld PLN, co stanowi 12% łącznych aktywów ważonych ryzykiem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego BZ WBK S.A., które na dzień 31.12.2017r. wyniosły 119 mld PLN.

Zdarzenia po dacie bilansowej

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9

24 lipca 2014 r. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała nowy Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9, który został zatwierdzony Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU z 22 listopada 2016 r. do stosowania w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Standard ma obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy obrotowe rozpoczynające się w dniu oraz po 1 stycznia 2018 roku za wyjątkiem zakładów ubezpieczeń, które mogą zastosować standard począwszy od 1 stycznia 2021 roku. MSSF 9 zastępuje MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dając jednak podmiotom sprawozdawczym możliwość pozostania przy przepisach dotyczących rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSR 39.

12 grudnia 2017 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęły Rozporządzenie nr 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i znajduje zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r.

W wyniku dostosowania obliczeń regulacyjnych wymogów kapitałowych, które uwzględniają rozwiązania przejściowe dotyczące złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r., współczynnik kapitału Tier 1 oraz całkowity współczynnik kapitałowy Grupy BZWBK obniża się o 2 p.b.

Powyższy szacunek dotyczy poziomu współczynników kapitałowych na dzień 31.12.2017r. i uwzględnia współczynnik amortyzacji 0,95 obowiązujący od dnia 01.01.2018r.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

2. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK S.A. jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Grupę celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Grupa BZ WBK S.A. na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem, uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Grupy, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Grupy zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Grupa BZ WBK S.A. szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Grupę BZ WBK S.A.

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A., kierując się przy tym regulacjami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy BZ WBK. Przedstawicielami Banku w Radzie Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A. są: Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Bankowości Detalicznej. Zgodnie ze „Strategią inwestycji Banku Zachodniego WBK S.A. w instrumenty rynku kapitałowego” odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB – za sprawowanie nadzoru nad Santander Consumer Bank S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo działalności. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka Santander Consumer Bank S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Banku Zachodniego WBK S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz struktury ładu korporacyjnego i ról wybranych jednostek w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2017.

2.1. Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy BZ WBK S.A. koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Działalność kredytowa obejmuje wszystkie produkty obciążone ryzykiem kredytowym (nazywane dalej kredytami), udzielane przez Bank oraz przez spółki zależne prowadzące działalność w zakresie leasingu i faktoringu.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Grupę wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji groźących pogorszeniem jakości portfela

kredytowego. Ponadto Grupa szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

Grupa również stale przegląda procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF.

W 2017 r. Grupa wnikliwie analizowała rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitorowała ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej. Rok 2017 był pod tym względem dość stabilny a wprowadzane zmiany modyfikowały politykę w sposób umiarkowany.

W 2017 r. jednym z priorytetów był ścisły monitoring portfela walutowych kredytów mieszkaniowych. W odpowiedzi na liczne projekty legislacyjne Grupa przeprowadzała wielowymiarowe analizy oraz uczestniczyła aktywnie w procesach konsultacyjnych. Grupa ze szczególną uwagą monitoruje ryzyko kredytowe na tych portfelach.

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Grupie BZ WBK S.A. sprawuje Panel Ryzyka Kredytowego (PRK) działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Grupie do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Panel Modeli i Metodologii.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Grupę (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Grupa regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Grupy, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla. Transakcje powyżej 187,5 mln PLN są dodatkowo ratyfikowane przez Podkomitet Zarządzania Ryzykiem funkcjonujący na poziomie Zarządu.

Grupa stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa BZ WBK S.A. dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli i Oceny Jakości, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Grupie BZ WBK S.A. model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych. Natomiast Podręcznik Zabezpieczeń jako procedura opisująca prawne standardy stosowania zabezpieczeń wierzycielskich jest zarządzany przez Pion Prawny i Zapewnienia Zgodności. Właścicielem wzorów umów zabezpieczeń jest Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych.

Departament Zabezpieczeń jest odpowiedzialny za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto jednostka ta wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Departament dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządczą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod należności obciążone ryzykiem kredytowym dla klientów nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu/należności	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzycielski
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu/należności	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancja
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej, w sytuacjach określonych w wewnętrznych regulacjach, kluczowe zadania Departamentu Zabezpieczeń i Umów Kredytowych dotyczą oceny jakości zabezpieczeń w postaci nieruchomości:

- weryfikacja wycen nieruchomości sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych oraz ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Departament Zabezpieczeń i Umów Kredytowych aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej w segmencie klientów MŚP oraz korporacyjnym,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej oraz spełnienia formalno-prawnych warunków uruchomienia w segmencie klientów korporacyjnych,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń

Finansowy efekt przyjętych zabezpieczeń został skalkulowany jako zmiana odpisu na skutek wykluczenia przepływów z zabezpieczeń (ekspozycje niepracujące oceniane na bazie indywidualnej). Dla portfela kredytów hipotecznych oraz dla segmentu MŚP i klientów korporacyjnych efekt ten został wyliczony poprzez skorygowanie parametru LGD z modelu rezerw.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Grupie BZ WBK S.A. odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39). Odzwierciedlają one zidentyfikowaną utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową, leasingową lub faktoringową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność wzoronych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości należności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „dystrybcja” (13% portfela Grupy BZ WBK), dla sektora produkcyjnego (10%) oraz dla branży „obsługa nieruchomości” (7%).

Praktyki w zakresie forbearance

Zgodnie z definicją zawartą w projekcie Standardów Technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, jako działanie forbearance (tj. restrukturyzację zadłużenia klienta) określa się udogodnienie w spłacie zastosowane wobec klienta doświadczającego trudności finansowych, lub który będzie doświadczal trudności zagrażających obsłudze zadłużenia wobec Grupy BZ WBK S.A. na dotychczasowych warunkach umownych. Udogodnienie może polegać na zmianie dotychczasowych warunków umowy kredytu lub jego całkowitym lub częściowym refinansowaniu. Zastosowanie restrukturyzacji ma na celu lepsze dopasowanie warunków spłaty należności do aktualnej i prognozowanej sytuacji finansowej klienta, minimalizację ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia i/lub maksymalizację odzysków.

Pojęcie restrukturyzacji nie obejmuje zmian warunków umowy o charakterze technicznym lub operacyjnym, ani zmian spowodowanych czynnikami innymi niż trudności w spłacie (warunki biznesowe, rynkowe).

Decyzja o zastosowaniu udogodnienia wobec klientów doświadczających trudności w obsłudze zadłużenia następuje po uprzedniej analizie sytuacji finansowej klienta, ocenie możliwości spłaty w ramach nowych warunków, analizie posiadanych zabezpieczeń, ocenie woli do spłaty oraz historii dotychczasowej współpracy. Przyznane udogodnienia uzależnione są od wyników oceny i mogą polegać w szczególności na: okresowym zawieszeniu spłat (karencja), zmianie harmonogramu (obniżenie rat), kapitalizacji odsetek, wydłużeniu terminu spłaty, itp. Dotyczy to zarówno klientów detalicznych jak i podmiotów gospodarczych.

W przypadku udzielenia klientowi udogodnienia w spłacie (restrukturyzacji), każdorazowo dokonywane są stosowne zapisy w systemach, umożliwiające identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Należność/klient traktowany jest jako restrukturyzowany przez cały okres restrukturyzacji, tj. do momentu uznania, że sytuacja klienta uległa stabilizacji, warunki restrukturyzacji zostały zrealizowane i nie występują przeterminowane płatności pow. 30 dni, klient posiada zdolność kredytową. Ostrożnościowo Bank raportuje klienta jako podlegającego restrukturyzacji przez okres co najmniej 2 lat.

W celu zapewnienia lepszej jakości portfela kredytowego poprzez wczesne wdrażanie działań restrukturyzacyjnych i umożliwienie klientom spłaty zaciągniętych kredytów Bank w ramach swojej struktury posiada wyspecjalizowane jednostki obsługujące tę grupę klientów. Zarówno efektywność działania tych jednostek jak i portfel należności restrukturyzowanych podlega cyklicznemu monitoringowi przez odpowiednie Komitety.

Zasady rachunkowości w odniesieniu do aktywów finansowych podlegających praktykom forbearance nie różnią się od zasad stosowanych w stosunku do innych aktywów pracujących i niepracujących w Banku i przedstawiają się następująco: Bank wycenia kredyty i należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. W sytuacji, gdy warunki pożyczki, należności lub inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są renegotjowane lub zmieniane w jakikolwiek inny sposób, z powodu trudności finansowych dłużnika lub emitenta, ekspozycja taka jest wyceniana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej, wyznaczonej przed zmianą warunków (zgodnie z MSR 39 OS 84).

Kredyty na nieruchomości – analiza wg walut

Na portfel kredytów na nieruchomości Grupy Banku Zachodniego składają się ekspozycje kredytowe denominowane zarówno w PLN jak i walutach obcych. Z perspektywy ekspozycji na ryzyko kursowe najistotniejszą kategorią detalicznych kredytów walutowych są kredyty denominowane w CHF.

Profil ryzyka kredytów indeksowanych i denominowanych w CHF

Kredyty walutowe w CHF na dzień 31.12.2017	Wartość brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Wskaźnik pokrycia rezerwami
Kredyty pracujące	10 595 020	51 774	0,49%
Kredyty niepracujące	176 839	77 549	43,85%
Razem	10 771 859	129 323	

Kredyty walutowe w CHF na dzień 31.12.2016	Wartość brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Wskaźnik pokrycia rezerwami
Kredyty pracujące	13 273 975	84 051	0,63%
Kredyty niepracujące	184 191	87 338	47,42%
Razem	13 458 166	171 389	

Leasing i faktoring

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi **działalność leasingową** specjalizującą się w finansowaniu leasingu maszyn i urządzeń, komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw oraz w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. **Działalność faktoringowa** Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzona jest przez spółkę BZ WBK Faktor Sp. z o.o. Faktoring jest formą krótkoterminowego finansowania dla firm udzielających tzw. kredytów kupieckich, czyli stosujących odroczone terminy płatności wobec swoich odbiorców.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka kredytowego zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017.

2.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Grupa BZ WBK S.A. narażona jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Grupa podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i zobowiązaniami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę BZ WBK S.A. polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy.

Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez Pion Zarządzania Finansami. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych na stopę procentową jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej, w ramach którego funkcjonuje Biuro Maklerskie Banku. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK S.A. wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, testy warunków skrajnych oraz wartość zagrożona (VaR), natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie BZ WBK VaR w portfelu handlowym jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka ceny instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR, Grupa uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności oraz testy warunków skrajnych.

Osobno kalkulowany jest VaR w portfelu bankowym – będący złożeniem miar EaR (Earnings-at-Risk) oraz EVE VaR (wartość zagrożona ekonomicznej wartości kapitału).

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz zobowiązań Grupy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku hurtowym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, który ponosi odpowiedzialność za kształtowanie struktury bilansu Banku, w tym zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej. W przypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i zobowiązań spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w Banku bądź też dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach globalnego limitu Grupy BZ WBK S.A.

Ryzyko stopy procentowej na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NII - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);
- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE – wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

W 2017 roku nie odnotowano przekroczeń limitów globalnych NII oraz MVE na portfelu księgi bankowej.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym

Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiejkolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku.

Główną metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej poprzez ustalenie różnicy między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową opartą na bieżących krzywych rentowności a wyceną opartą na krzywej rentowności „najgorszego przypadku”, która jest wyliczana na podstawie zmienności stóp procentowych.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

W 2017 roku nie wystąpiły przekroczenia limitu VaR dla ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniami kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka.

W 2017 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka walutowego.

Bilans walutowy

W roku 2017 odnotowano dalszy spadek udziału aktywów walutowych w bilansie banku. Wpłynął na to spadek należności od klientów w EUR oraz spadek należności od klientów w CHF, będący skutkiem postępującego wygaszania portfela kredytów hipotecznych.

Powyższy spadek wraz ze zwiększeniem finansowania w postaci pożyczki podporządkowanej znacznie zredukowały lukę pomiędzy aktywami i pasywami EUR.

Luka finansowania w poszczególnych walutach domykana była z wykorzystaniem transakcji swap na rynku walutowym.

Ryzyko ceny notowanych instrumentów kapitałowych

Za aktywne zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie BZ WBK funkcjonujące w ramach Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

W 2017 r. nie wystąpiły przekroczenia limitu VAR dla ryzyka instrumentów kapitałowych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka rynkowego zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017.

2.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka ryzyka płynności Grupy BZ WBK S.A. ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni przepływów aktywów i zobowiązań, w tym niedopasowaniem przepływów pieniężnych w ujęciu śród-dziennym;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie BZ WBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę BZ WBK S.A. w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub dostępne aktywa łatwo zbywalne (HQLA – High Quality Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (HQLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP. Na 31.12.2017 r. wysokość bufora aktywów łatwo zbywalnych wynosiła 27,8 mld PLN.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności strukturalnej.

Grupa stosuje szereg dodatkowych limitów i poziomów obserwacyjnych nałożonych m.in. na:

- wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów;
- wskaźnik finansowania strukturalnego (Structural Funding Ratio) – obrazujący relację długoterminowego finansowania do niepłynnych aktywów;
- wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym - służące do oceny koncentracji finansowania walutowego pozyskiwanego z rynku hurtowego;
- poziom koncentracji finansowania depozytowego
- nadzorcze miary płynności – kalkulowane zgodnie z Uchwałą 386/2008 KNF;
- wskaźniki wymagane w ramach CRD IV/CRR – LCR i NSFR;
- czas przetrwania w warunkach skrajnych.

Na 31.12.2017 r. LCR w ujęciu skonsolidowanym wyniósł 169%, natomiast na 31.12.2016 r. - 176%.

W procesie ustalania wewnętrznych limitów ryzyka płynności, w tym limitów wchodzących w skład deklaracji akceptowanego poziomu ryzyka, Bank uwzględnia zarówno historyczne poziomy wybranych miar płynności jak i ich przyszłe poziomy szacowane na podstawie planu finansowego. Bank kalibrując limity bierze ponadto pod uwagę wyniki testów warunków skrajnych.

Proces zarządzania

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategię zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością, w tym w zakresie strategii finansowania działalności Banku. Codzienne zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Bank posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze skrajne o różnorodnej charakterystyce.

Pomiar i raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za pomiar i raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz za pomiar i raportowanie ryzyka.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej (urealnionej) luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane przyszłe przepływy kontraktowe podlegają modyfikacji opartej na badaniach statystycznych zachowania bazy depozytowej i portfela kredytowego oraz ocenie płynności produktów / rynku - w kontekście możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo na rynku lub z wykorzystaniem instrumentów wsparcia płynności w NBP, a także możliwości rolowania finansowania pozyskiwanego z rynku hurtowego.

Bank w pomiarze ryzyka płynności analizuje ponadto skalę wpływów płynności wynikających z potencjalnej konieczności uzupełnienia depozytów zabezpieczających z tytułu wyceny transakcji na rynku instrumentów pochodnych oraz uzupełnienia zabezpieczeń w zabezpieczonych transakcjach dot. finansowania, m.in. na skutek obniżenia oceny kredytowej Banku.

Równoległe pomiar płynności dokonywany był zgodnie z obowiązującą według stanu na 31 grudnia 2017 uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz wymaganiami określonymi w pakiecie CRDIV / CRR oraz w związanych z w/w pakietem aktach wykonawczych.

Wyniki pomiaru ryzyka płynności są przekazywane do osób odpowiedzialnych za operacyjne zarządzanie płynnością Banku oraz do osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności w cyklu dziennym (informacje dotyczące płynności śróddziennej oraz dot. płynności bieżącej z uwzględnieniem miar dot. finansowania walutowego oraz LCR) a także do wyższej kadry zarządzającej w cyklu miesięcznym (pozostałe miary płynnościowe, w tym miary nadzorcze).

W 2017 r. oraz w okresie porównawczym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Banku i Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017.

2.4. Ryzyko operacyjne

Grupa Banku Zachodniego WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: **Ryzyko operacyjne** jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

² Definicja obejmuje również ryzyko prawne, ale nie uwzględnia ryzyka strategicznego ani ryzyka utraty reputacji.

Celem **zarządzania ryzykiem operacyjnym** jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

Grupa Banku Zachodniego WBK posiada zintegrowaną strukturę zarządzania ryzykiem, która zapewnia, że wszystkie ryzyka mające istotny wpływ na działalność Banku Zachodniego WBK są identyfikowane, mierzone, monitorowane i kontrolowane. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Zachodniego WBK angażuje pracowników wszystkich szczebli w całej organizacji i zawiera szereg powiązanych elementów. Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi.

Grupa Banku Zachodniego WBK opracowała „**Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym**”, Ponadto stosowane są szczegółowe polityki, procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku **Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo)** jest komitetem zarządczym wyposażonym w kompetencje w zakresie wyznaczania standardów zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK. Komitet ORMCo stanowi główne forum do dyskusji na temat problematyki ryzyka operacyjnego, wyznacza kierunek strategicznych działań z zakresu ryzyka operacyjnego oraz ustala i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym z zakresu ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji, ryzyka outsourcingu i insourcingu, przeciwdziałania przestępstwom w odniesieniu do wszystkich obszarów działalności Banku Zachodniego WBK. W ramach Komitetu ORMCo funkcjonują fora dedykowane specyficznym aspektom ryzyka operacyjnego: – Forum Przeciwdziałania Przestępstwom oraz Forum Ubezpieczeniowe. Wyniki prac ORMCO przekazywane są Komitetowi Kontroli Ryzyka.

Z uwagi na rosnące w świecie znaczenie cyber zagrożeń wyodrębniony został Komitet ds. Ryzyka Cyberbezpieczeństwa. Komitet stanowi forum bezpośredniej współpracy i komunikacji wszystkich jednostek organizacyjnych zaangażowanych w procesy związane z szeroko pojętym cyberbezpieczeństwem. Komitet ten sprawuje nadzór nad realizacją strategii cyberbezpieczeństwa w Banku Zachodnim WBK S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. wykorzystuje następujące **narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym**:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

Podstawowym narzędziem identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego jest samoocena. W procesie samooceny ryzyka operacyjnego Grupa Banku Zachodniego WBK identyfikuje ryzyka, na które może być narażona w trakcie realizacji swoich funkcji, szacuje je na poziomie inherentnym i rezidualnym pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń oraz ocenia konstrukcję i funkcjonowanie środowiska kontrolnego.

Ponadto w obszarze ryzyka technologicznego przeprowadzana jest specjalna samoocena, która ma na celu zapewnić, że dla każdego procesu ryzyka technologicznego BZ WBK jest w stanie zidentyfikować i wycenić poziom narażenia na każde z powiązanych ryzyk (w tym ryzyk cybernetycznych) pod kątem częstotliwości i straty z tytułu niewykonania zobowiązania oraz zidentyfikować i ocenić poziom zabezpieczenia na podstawie wdrożonych mechanizmów kontrolnych.

Dodatkowo proces identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego wspierany jest przez inne narzędzia jak np. analizy scenariuszowe, analizy wpływu na biznes, analizy ryzyka w nowych inicjatywach.

- Raportowanie

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania o zdarzeniach operacyjnych zidentyfikowanych w swoim obszarze działalności. Dla istotnych zdarzeń operacyjnych opracowana jest ścieżka szybkiego powiadomienia kierownictwa wyższego szczebla. Bank i Grupa utrzymuje bazę zdarzeń operacyjnych zidentyfikowanych w całej organizacji. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, definiowania wniosków na przyszłość oraz podejmowania działań naprawczych i prewencyjnych.

Zdarzenia operacyjne w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w 2017 roku
Wartość strat brutto w tys. zł³

Klasy zdarzeń operacyjnych			
Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń	tys. zł	%
1. Oszustwa Wewnętrzne	1.1. Działanie nieuprawnione	0	0,01%
	1.2. Kradzież i oszustwo	0	0,00%
2. Oszustwa zewnętrzne	2.1. Kradzież i oszustwo	6 277	12,42%
	2.2. Bezpieczeństwo systemów	1 273	2,52%
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	3.1. Stosunki pracownicze	0	0,00%
	3.2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0,00%
	3.3. Podziały i dyskryminacja	0	0,00%
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe	4.1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	205	0,41%
	4.2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	25 014	49,49%
	4.3. Wady produktu	664	1,31%
	4.4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	38	0,08%
	4.5. Usługi doradcze	0	0,00%
5. Uszkodzenia rzeczowych aktywów	5.1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	4 049	8,01%
6. Przerwy w działalności biznesowej i awarie systemu	6.1. Systemy	81	0,16%
	7.1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	1 913	3,78%
	7.2. Monitorowanie i sprawozdawczość	44	0,09%
	7.3. Pozyskanie klienta i sporządzenie dokumentacji	168	0,34%
	7.4. Zarządzanie rachunkiem klienta	7 335	14,51%
	7.5. Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	3 340	6,61%
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	7.6. Sprzedawcy i dostawcy	145	0,29%

W 2017 roku na poziom strat operacyjnych w ramach kategorii „Klienci, produkty i praktyki biznesowe - Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe” (4.2) wpłynęły głównie rezerwy prawne na roszczenia klientów dotyczące klauzul abuzywnych w umowach kredytów udzielanych w walutach obcych (głównie CHF) w kwocie 18,8 mln PLN. Roszczenia głównie dotyczą kredytów udzielanych w latach 2006-2008 i obejmują w znacznej mierze produkty oferowane przez byłego Kredyt Bank⁴. Obecnie funkcjonujący proces kredytowy bazuje na najlepszych praktykach rynkowych.

Poziom strat w ramach kategorii „Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami - Zarządzanie rachunkiem klienta” (7.4) również ukształtowany został przez pozew klienta. Klient rości prawo do odszkodowania za zablokowanie instrumentów finansowych na koncie zabezpieczeń. Na zdarzenie zawiązano rezerwę w kwocie (7,3 mln PLN). Warto podkreślić, że wycena roszczenia opiera się na subiektywnej opinii prawdopodobnych cen instrumentów finansowych.

W 2017 roku zaobserwowano także wzrost strat w kategorii „Oszustwa zewnętrzne – Kradzież i oszustwo” (2.1) związanych ze zwiększoną liczbą włamań do bankomatów przez zorganizowaną grupę przestępczą (o 2,3 mln PLN). Bank podjął szereg działań, aby poprawić bezpieczeństwo w bankomatach.

Wysokość strat brutto w kategorii 5.1 kształtowana jest przede wszystkim przez szkody komunikacyjne, które praktycznie w 90% podlegają odzyskowi.

Grupa uczestniczy także w zewnętrznej bazie danych zdarzeń operacyjnych prowadzonej przez Związek Banków Polskich oraz korzysta z różnych źródeł informacji o zdarzeniach zewnętrznych. Analiza zdarzeń zewnętrznych umożliwia dokonywanie benchmarku oraz wyciąganie wniosków ze zdarzeń zaistniałych poza Grupą.

▪ Analiza wskaźników ryzyka

W Grupie Kapitałowej BZ WBK S.A. realizowany jest monitoring wskaźników ryzyka, który obejmuje zarówno mierniki finansowe, jak i operacyjne oraz technologiczne. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzeżenia przed pojawiającymi się zagrożeniami oraz wspierają proces obserwacji ryzyka występującego w Banku i Grupie.

³ Dane nie obejmują zdarzeń z pogranicza ryzyka kredytowego.

⁴ Fuzja Banku Zachodniego WBK z Kredyt Bankiem odbyła się 4 stycznia 2013 roku.

- Definiowanie działań ograniczających ryzyko

Proces zarządzania działaniami ograniczającymi ryzyko operacyjne ma na celu wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka operacyjnego. Podstawą do określenia działań ograniczających ryzyko są wyniki analiz przeprowadzonych w różnych narzędziach ryzyka operacyjnego (m.in. baza zdarzeń operacyjnych, wskaźniki ryzyka, samoocena ryzyka).

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany BCM podlegają regularnym testom, dzięki którym Grupa Banku Zachodniego WBK pozyskuje pewność odtworzenia krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Bank oraz Grupa dysponuje rozwiązaniami zapasowymi dla realizacji procesów krytycznych, w celu umożliwienia odtworzenia działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

- Bezpieczeństwo informacji

Zapewnienie właściwego poziomu bezpieczeństwa informacji oraz bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego jest kluczowym aspektem działalności banku.

W BZ WBK funkcjonuje System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji, który posiada certyfikat zgodności z normą ISO/IEC 27001:2013. Zarządzanie bezpieczeństwem informacji obejmuje nadzór nad sprawami bezpieczeństwa informacji w środowisku biznesowym Grupy BZ WBK oraz ocenę konkretnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych.

- Ubezpieczenia

Grupa Kapitałowa BZ WBK S.A. zabezpiecza się przed materializacją ryzyka operacyjnego także za pomocą polis ubezpieczeniowych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka finansowego, ubezpieczeń komunikacyjnych, ubezpieczenia mienia oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

- Sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Rady Nadzorczej

Proces raportowania dot. ryzyka operacyjnego ma na celu dostarczanie aktualnej i adekwatnej informacji dla kadry zarządzającej. Sprawozdawczość zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym obejmuje informacje na temat m.in. zdarzeń i strat operacyjnych, incydentów z zakresu bezpieczeństwa informacji i ciągłości biznesowej, wskaźników ryzyka, zdefiniowanych działań mających na celu ograniczanie ryzyka.

2.5. Ryzyko braku zgodności

Bank Zachodni WBK jako bank uniwersalny, świadczący usługi finansowe w szerokim zakresie, zarówno osobom fizycznym, jak i podmiotom gospodarczym oraz jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK, której spółki świadczą szereg dodatkowych, specjalistycznych usług finansowych, a także jako istotny uczestnik polskiego systemu bankowego, narażony jest na ryzyko braku zgodności, związane przede wszystkim z następującymi obszarami:

- ogólnie obowiązującymi krajowymi i międzynarodowymi przepisami związanymi z rodzajami oferowanych produktów oraz sposobem świadczenia usług przez Bank i Grupę Kapitałową (w szczególności; ustawodawstwo związane z ochroną konsumentów i konkurencji oraz regulacje związane z rynkami kapitałowymi, finansowymi, itp.),
- kodeksami dobrych praktyk i innymi regulacjami, których przestrzeganie Grupa Kapitałowa przyjęła do stosowania, m.in. w związku z uczestnictwem w krajowych lub międzynarodowych stowarzyszeniach branżowych;
- ogólnie obowiązującymi przepisami w zakresie prawa pracy, BHP, podatków, rachunkowości, ochrony danych osobowych itp. obejmującymi wszystkie podmioty gospodarujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- krajowymi i międzynarodowymi (szczególnie: europejskimi) przepisami branżowymi w zakresie sprawozdawczości, norm ostrożnościowych, funkcjonowania na rynku inwestycyjno-kapitałowym, przeciwdziałania procederom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, itp.

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko sankcji prawnych, regulacyjnych, istotnej straty finansowej lub negatywnego wpływu na reputację, jakie Bank może ponieść w wyniku nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Na ryzyko braku zgodności składają się następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko regulacyjne
- ryzyko prowadzenia działalności
- ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu
- ryzyko reputacyjne.

Bank w swej działalności przywiązuje szczególną wagę do zapewnienia zgodności realizowanego poprzez proces zarządzania i kontroli ryzyka braku zgodności, obejmujący stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie ich przestrzegania oraz raportowanie.

Funkcja kontroli realizowana jest w ramach tzw. trzech linii obrony, gdzie na pierwszą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, na drugą linię obrony składa się weryfikacja bieżąca pionowa oraz testowanie pionowe, natomiast na trzecią linię obrony działalność komórki audytu wewnętrznego.

Zadania drugiej linii obrony, w zakresie zapewnienia zgodności, są w Banku realizowane przez Komórkę ds. Zapewnienia Zgodności (rozumianą jako Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy) oraz przez inne wyznaczone jednostki organizacyjne, działające na podstawie przepisów wewnętrznych, w szczególności:

- dla zobowiązań z zakresu prawa pracy – jednostka ds. kadr,
- dla zobowiązań z zakresu prawa spółek – jednostka ds. nadzoru korporacyjnego,
- dla zobowiązań z zakresu przepisów BHP – jednostka ds. BHP,
- dla zobowiązań z zakresu wymogów rachunkowych, sprawozdawczych i podatkowych – jednostki ds. finansów, rachunkowości i podatków,
- dla zobowiązań z zakresu wymogów ostrożnościowych – jednostki ds. ryzyka.

W lipcu 2017 r. Zarząd Banku przyjął do stosowania zaktualizowaną Politykę Zapewnienia Zgodności, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza.

W ramach realizacji Polityki, Obszar Zapewnienia Zgodności i Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, tworzące Komórkę ds. Zapewnienia Zgodności i znajdujące się w strukturach Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności, posiadają odpowiedni zakres uprawnień, jako jednostki wspierające kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności i raportujące wszelkie kwestie z zakresu zapewnienia zgodności do Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz do Komitetu Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej. Oba Komitety zapewniają realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdzają zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania Polityki, dbając o to, aby Komórka ds. Zapewnienia Zgodności była niezależna od jednostek biznesowych i posiadała odpowiednie zasoby.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności przeprowadza okresowo przegląd najistotniejszych zagadnień związanych z ryzykiem braku zgodności, identyfikowanych przez Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, w szczególności poprzez:

- monitoring nowych produktów,
- monitoring testowy zgodności,
- monitoring transakcji własnych instrumentami finansowymi pracowników,
- informacje o aktywności regulatorów rynku,
- przegląd nadchodzących inicjatyw legislacyjnych,
- przegląd kwestii z zakresu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy,
- przegląd kwestii etycznych,
- przegląd skarg klientów.

Komórka ds. Zapewnienia Zgodności swoje zadania realizuje w szczególności poprzez:

- niezależną identyfikację, monitorowanie i ocenę ryzyka braku zgodności, na które narażona jest Grupa (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień wprowadzania nowych produktów i usług, przeciwdziałania korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, a także ochrony informacji poufnej, konfliktów interesów i transakcji własnych pracowników na rynkach papierów wartościowych),
- przeciwdziałanie wykorzystaniu systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu,
- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu i Zapewnienia Zgodności w zakresie efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi,
- komunikowanie polityki i procedur oraz przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- koordynację kontaktów z regulatorami rynku (KNF, UOKiK, GIIF, GIODO),

- koordynację procesu akceptacji nowych produktów,
- wsparcie i koordynację procesów zgodności w zakresie modelu sprzedaży produktów inwestycyjnych i Dyrektywy MiFID,
- utrwalanie zasad etycznego prowadzenia biznesu,
- współpraca z jednostkami ds. zapewnienia zgodności w Grupie Kapitałowej Banku oraz z jednostką korporacyjną ds. zapewnienia zgodności w Grupie Santander.

Poza opisaną wyżej działalnością, Komórka ds. Zapewnienia Zgodności aktywnie współpracuje z Obszarem Komunikacji, Marketingu i Zarządzania Jakością w zakresie zarządzania ryzykiem reputacyjnym, definiowanym jako ryzyko uszczerbku na wizerunku Banku i Grupy Santander, postrzeganym z perspektywy klientów Banku i Grupy, ich pracowników, akcjonariuszy oraz szerszych społeczności, wynikającego z materializacji innych rodzajów ryzyka, w tym poszczególnych kategorii ryzyka braku zgodności.

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK funkcjonują także komitety specjalistyczne, wspierające procesy zarządzania ryzykiem braku zgodności w poszczególnych obszarach. Komitety grupują przedstawicieli kluczowych jednostek organizacyjnych, dysponujących niezbędną wiedzą merytoryczną i uprawnieniami w celu zapewnienia decyzyjności i wysokiej jakości głosu doradczego w toku prac komitetów. Komórka ds. Zapewnienia Zgodności koordynuje działalność następujących komitetów:

- Komitet Zapewnienia Zgodności,
- Lokalny Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów,
- Lokalny Komitet Sterujący Volcker,
- Komitet ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu,
- Komisja Etyki Biznesu.

W roku 2017 Komórka ds. Zapewnienia Zgodności prowadziła prace celem dostosowywania Banku do wymogów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, a także do Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w kwietniu 2017.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. **Kapitał Tier I**
 - 3.2. **Kapitał Tier II**
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

3. Fundusze własne

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK posiada fundusze własne dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności. Do kalkulacji poziomu funduszy własnych stosuje regulacje wynikające z Prawa Bankowego oraz zasady przedstawione w przepisach pakietu CRD IV/CRR.

Zgodnie z CRR, fundusze własne Grupy obejmują sumę:

- Kapitału Tier I,
- Kapitału Tier II.

Na kapitał Tier I składa się:

- Kapitał podstawowy Tier I - będący sumą pozycji kapitału podstawowego Tier I po wprowadzeniu wymaganych korekt oraz odliczeń i wyłączeń,
- Kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał Tier II obejmuje pozycje kapitału Tier II po odliczeniach.

Kapitał podstawowy Tier I obejmuje pozycje:

1. wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy wg wartości nominalnej,
2. ażio emisyjne,
3. pozostałe kapitały zapasowe,
4. uznany zysk lub uznana strata - art. 26 CRR określa, że warunkiem włączenia niezaudytowanego zysku z bieżącego okresu lub zysku rocznego do kapitału podstawowego Tier I jest uzyskanie zezwolenia właściwego organu, którym w stosunku do Banku jest KNF. Właściwy organ wydaje zezwolenie, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) zyski te zostały zweryfikowane przez niezależne od danej instytucji osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych tej instytucji oraz,
 - b) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że kwota tych zysków została pomniejszona o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy.
5. skumulowane inne całkowite dochody,
6. kapitały rezerwowe,
7. fundusz ogólnego ryzyka bankowego,
8. udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I – obliczony zgodnie z zasadami art. 84 CRR,
9. korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego, które stanowią:
 - a) korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny – wg art. 34 i 105 CRR,
 - b) wartość firmy (goodwill) wynikająca z transakcji akwizycyjnej,
 - c) pozostałe wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
 - d) nadwyżka aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ponad 10% Tier I - zgodnie z interpretacją EBA dotyczącą ujęcia aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego – w ramach odpowiedzi Q&A 2014_980 – bank stosuje podejście nettowania aktywów i pasywów z tytułu podatku odroczonego na potrzeby wyznaczania wartości progowej potrzebnej do wyliczenia kwoty odliczenia,
 - e) nadwyżka znaczących zaangażowań w podmioty sektora finansowego ponad 10% Tier I,
 - f) część aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych oraz posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora w przypadkach, gdy instytucja dokonała znacznej inwestycji, którą to część należy odliczyć od funduszy własnych,
 - g) kwoty niezrealizowanych zysków i strat związanych z aktywami lub zobowiązaniami wycenianymi do wartości godziwej i ujętych w bilansie, a które w okresie przejściowym podlegają przepisom art. 467 ust. 1 i 468 ust.1,
 - h) aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami.

Pozycje kapitału Tier II stanowią kwalifikowane pożyczki podporządkowane oraz uznane instrumenty emitowane przez jednostki zależne.

Uzgodnienie pozycji bilansowych wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych i regulacyjnych funduszy własnych, według metodyki opisanej w załączniku I do Rozporządzenia Wykonawczego (UE) 1423/2013 oraz zgodnie z wymogiem art. 437 ust.1 lit a) Rozporządzenia (UE) 575/2013, przedstawia poniższa tabela.

**Różnice w pozycjach funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK
wnikające z zakresu konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych
– stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł
(Ujawnienie zgodne z art. 2 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)**

POZYCJE SKONSOLIDOWANEJ SYTUACJI FINANSOWEJ WYKORZYSTYWANE DO OBLICZANIA FUNDUSZY WŁASNYCH	stan na 31.12.2017	korekta dot. spółek niepodlegających konsolidacji ostrożnościowej	filtry	część nieuznanego zysku rocznego	kwota emisji akcji serii M*	POZYCJE FUNDUSZY WŁASNYCH	nr pozycji w Tab. 2
Aktywa							
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz inwestycje w podmioty stowarzyszone	29 305 184	-	-	-	-		
- w tym znaczne inwestycje w podmioty sektora finansowego - kwota nie przekraczająca progu z art. 48 ust.1 pkt.b)	909 380	-	-	-	-	909 380	73
Wartości niematerialne	490 327	-	-	-	-	490 327	8
Wartość firmy	1 712 056	-	-	-	-	1 712 056	8
Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego netto	1 414 227	128 409	-	-	-	1 542 636	
- w tym aktywa netto nie przekraczające progu z art. 48 ust.1 pkt.a)	1 414 227	128 409	-	-	-	1 542 636	75
Pasywa							
Zobowiązania podporządkowane	1 488 602	-	-	-	-		
- w tym pożyczki kwalifikujące się jako instrumenty w Tier II	1 489 428	-	-	-	-	1 489 428	46
Kapitały własne należne udziałowcom BZ WBK S.A., w tym:							
Kapitał akcyjny	993 335	-	-	-	-989	992 345	1
Pozostałe kapitały, w tym:	16 920 130	-	-	-	-		
- akcje emisyjne	7 035 424	-	-	-	-	7 035 424	1
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	-	-	-	-	649 810	3a
- kapitał rezerwowy	8 296 942	-357 631	-	-	-	7 939 311	3
- kapitał zapasowy	937 954	9 477	-	-	-	947 431	3
Kapitał z aktualizacji wyceny:	714 466	-	-	-	-	714 466	3
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów dłużnych	325 549	-	-130 219	-	-	195 329	26a
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych	698 962	-	-74 683	-	-	624 280	26a
Wynik roku bieżącego	2 213 054	117	-	-1 693 306	-	519 865	5a

*Bank złożył wniosek do KNF o wydanie zezwolenia na zaklasyfikowanie instrumentów kapitałowych, tj. akcji Banku serii M do kapitału podstawowego Tier I

Tabela 1

Całkowite fundusze własne Grupy Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosły **19 860 478 tys. zł.**

Ich podział na konkretne pozycje przedstawia tabela nr 2. Wykorzystuje ona wzór przedstawiany w załączniku VI do art. 5 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013, a który stanowi o szczególności ujawnienia charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych w okresie przejściowym. Tabela ograniczona została do wierszy adekwatnych dla Grupy Banku Zachodniego WBK.

Referencje zawarte w ostatniej kolumnie Tabeli 1 pozwalają na połączenie poszczególnych elementów funduszy własnych z pozycjami bilansu wykorzystywanymi do ich wyliczenia.

Charakter i kwoty określonych pozycji funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK w okresie przejściowym – stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł
(Ujawnienie zgodne z art.5 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)

	(A) KWOTA W DNIU UJAWNIENIA [tys zł]	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/ 2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe			
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	8 027 769	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
	w tym: akcje zwykłe	8 027 769	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3
2	Zyski zatrzymane	1 040 860	art. 26 ust. 1 lit. c)
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	9 601 207	art. 26 ust. 1
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	649 810	art. 26 ust. 1 lit. f)
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	792 756	art. 84, 479, 480
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	519 865	art. 26 ust. 2
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	20 632 267	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-46 366	art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 202 383	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	-437	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468:	-204 902	
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów dłużnych	-130 219	art. 468
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów kapitałowych	-74 683	art. 468
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-2 454 088	
29	Kapitał podstawowy Tier I	18 178 179	
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty			
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-	
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne			
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-	
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	18 178 179	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	1 489 428	art. 62, 63
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	192 871	art. 87, 88, 480
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 682 299	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-	
58	Kapitał Tier II	1 682 299	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	19 860 478	
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	6 130 040	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	119 003 114	
Współczynniki i bufor kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,28%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,28%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,69%	art. 92 ust. 2 lit. c)
Współczynniki i bufor kapitałowe			
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	909 380	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	1 542 636	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5

Tabela 2

3.1. Kapitał Tier I

Kapitał podstawowy Tier I

Kapitał akcyjny zgodnie ze statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego na dzień 31 grudnia 2017 wynosi **993 335 tys. zł.**

W związku z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 17 maja 2017 r. o zmianie Statutu Banku, potwierdzoną przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 3 sierpnia 2017 r., kapitał zakładowy Banku został podniesiony z kwoty 992 345 tys. zł do kwoty 993 335 tys. zł czyli o kwotę 990 tys. zł. Akcje objęte w podwyższonym kapitale zakładowym zostały w całości opłacone. Podwyższenie kapitału zakładowego nastąpiło w ramach subskrypcji prywatnej z pozbawieniem dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru akcji zwykłych na okaziciela serii M objętych przez uczestników Programu Motywacyjnego V.

Na potrzeby adekwatności kapitałowej Bank zwrócił się do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o wydanie zezwolenia na klasyfikację instrumentów kapitałowych, tj. akcji Banku serii M do kapitału podstawowego Tier I.

Na dzień sporządzania niniejszego raportu Komisja Nadzoru Finansowego nie wydała stosownej zgody, o której mowa powyżej. Szczegółowe informacje na temat cech instrumentów, m.in. w kapitale Tier I przedstawia Tabela 3.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku i premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał zapasowy włączony do funduszy własnych Grupy na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniósł **7 982 854 tys. zł**, w tym premia emisyjna **7 035 424 tys. zł.**

Kapitał rezerwow tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwow przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Po zastosowaniu regulacyjnego zakresu konsolidacji, kapitał rezerwow na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniósł **7 939 311 tys. zł.**

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony jest na pokrycie kosztów i strat związanych z niezidentyfikowanymi ryzykami działalności bankowej, na które Bank nie utworzył odrębnej rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2017 r. fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej wyniósł **649 810 tys. zł.**

Zysk netto Grupy Banku Zachodniego WBK za rok 2017 wyniósł **2 518 514 tys. zł**, w tym zysk należny udziałowcom niesprawnym kontroli 305 460 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017r., zgodnie z art. 26 CRR oraz na podstawie zgody otrzymanej od KNF, Grupa zaliczyła do funduszy własnych kwotę **519 865 tys. zł.**

W maju 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku, dokonało podziału zysku netto osiągniętego przez Bank Zachodni WBK S.A. za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. w wysokości **2 081 720 tys. zł.** w następujący sposób:

- na kapitał rezerwow przeznaczono kwotę 1 040 860 tys. zł,
- pozostałą część zysku w kwocie 1 040 860 tys. zł pozostawiono niepodzielną.

Ponadto Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku, dokonało podziału niepodzielnego zysku netto osiągniętego przez Bank:

- 1) za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. oraz
- 2) za rok obrotowy od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

w kwocie **540 707 tys. zł** w następujący sposób:

- na dywidendę dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę **535 866 tys. zł**,
- na kapitał rezerwow przeznaczono kwotę **4 841 tys. zł.**

Dywidenda na jedną akcję wyniosła **5,40 zł.**

Udziały mniejszości

Na dzień 31 grudnia 2017 r. udziały mniejszości uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier I wyniosły **792 756 tys. zł.** Wynikają one z ujęcia (na zasadzie subskonsolidowanej) Grupy SCB.

Udziały mniejszości nie są ujmowane w wartości bilansowej, ale podlegają zasadom określonym w art. 84 CRR.

Korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyliczyła korektę wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny wymaganej art. 34 i 105 CRR. Kwota stanowiąca korektę do funduszy własnych Grupy wyniosła **(46 366) tys. zł.**

Wartość firmy stanowiąca pomniejszenie kapitału podstawowego Tier I na poziomie skonsolidowanym na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **(1 712 056) tys. zł.** w tym:

- 1 688 516 tys. zł - wartość firmy powstała w wyniku połączenia Banku Zachodniego WBK S.A. z Bankiem Kredyt Bank S.A. w dniu 4.01.2013 r.,. Powyższa wartość firmy została rozpoznana na dzień połączenia Banku Zachodniego WBK z Kredyt Bankiem i reprezentuje premię z tytułu kontroli, oraz wynikała z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, uzyskanego udziału w rynku oraz połączenia kompetencji pracowników i zwiększenia efektywności procesów w stosunku do wartości godziwej przejętych aktywów netto.
- 23 540 tys. zł – wartość firmy powstała ze względu na fakt, że Bank Zachodni WBK S.A. posiada 60% udziałów w Santander Consumer Bank S.A., który z kolei posiada 50% w PSA Finance Polska sp. z o.o. Zostały ujawnione udziały niedające kontroli w wysokości 70% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółek PSA Finance Polska sp. z o.o. i pośrednio PSA Consumer Finance Polska sp. z o.o. (szczegóły transakcji opisane w nocie nr 50 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. korekta w kapitale podstawowym Tier I związana z innymi wartościami niematerialnymi i prawnymi wyniosła **(490 327) tys. zł.**

Niezrealizowane zyski związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie są w okresie przejściowym usuwane z funduszy własnych w ramach korekt od pozycji kapitału Tier I. W roku 2017 Grupa usunęła 20% zysków w kwocie **(204 902) tys. zł.** Zmiana wyceny w podziale na instrumenty dłużne i kapitałowe została zaprezentowana w Tabeli 2.

Niezrealizowane straty związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie w całości pomniejszyły kapitał Tier I w kwocie **(33 691) tys. zł,** według zapisów art. 467 ust. 3 CRR.

3.2. Kapitał Tier II

Zobowiązania podporządkowane

Fundusze własne Grupy Banku Zachodniego WBK

- uwzględniają środki pozyskane z emisji obligacji imiennych o zmiennej stopie oprocentowania w pełni objętych i opłaconych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju. W 2016 roku Bank dokonał zmiany warunków emisji podporządkowanych obligacji imiennych z dnia 5 sierpnia 2010 r.,. Zgodnie z nowymi warunkami emisji został między innymi wydłużony termin zapadalności do dnia 5 sierpnia 2025 roku. Decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 maja 2016 r. (pismo DBK/DBK 2/7100/2/7/2016), Bank otrzymał zgodę na zaliczenie nowej emisji do kapitału uzupełniającego Tier II w kwocie 100 mln EUR.
- zgodnie z decyzją KNF z dnia 24 lutego 2017 r. (pismo DBK/DBK 2/7100/6/7/2016/2017) obligacje podporządkowane o wartości 120mln EUR, wyemitowane przez Bank Zachodni WBK S.A. w dniu 2 grudnia 2016, z datą zapadalności 3 grudnia 2026 r. i w całości objęte przez inwestorów, zostały zaklasyfikowane do kapitału Tier II.
- zgodnie z decyzją KNF z dnia 19 października 2017 r. (pismo DBK/DBK 2/7100/1/14/2017) obligacje podporządkowane o wartości 137,1mln EUR, wyemitowane przez Bank Zachodni WBK S.A. w dniu 22 maja 2017, z datą zapadalności 22 maja 2027 r. i w całości objęte przez inwestora, zostały zaklasyfikowane do kapitału Tier II.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w zestawieniu funduszy własnych uwzględniona kwota z tytułu pożyczek podporządkowanych wyniosła **1 489 428 tys. zł.**

**Zestawienie pożyczek podporządkowanych Grupy Banku Zachodniego WBK kwalifikujących się jako Kapitał Tier II
stan na dzień 31.12.2017r. w tys. zł**

Nazwa podmiotu	Wartość nominalna [tys]	Waluta	Wartość ujęta w funduszach własnych [tys]	Termin wymagalności/wykupu	Dzień rozpoczęcia amortyzacji	Stan zobowiązania ujętego w funduszach własnych [tys zł]
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	100 000	EUR	100 000 EUR	05.08.2025	05.08.2020	417 090
Inne instytucje finansowe	120 000	EUR	120 000 EUR	03.12.2026	03.12.2021	500 508
International Finance Corporation (IFC green bonds)	137 100	EUR	137 100 EUR	22.05.2027	22.05.2022	571 830
						1 489 428

Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II

W efekcie przejęcia kontroli nad Santander Consumer Bank S.A. w 2014 roku, inną pozycję kapitału Tier II Grupy Banku Zachodniego WBK stanowi wartość **192 871 tys. zł** wyliczona zgodnie z art. 88 CRR tj. wartość kwalifikujących się funduszy własnych jednostki zależnej - Santander Consumer Bank S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zaprezentowane zostały w nocie **33** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2017.

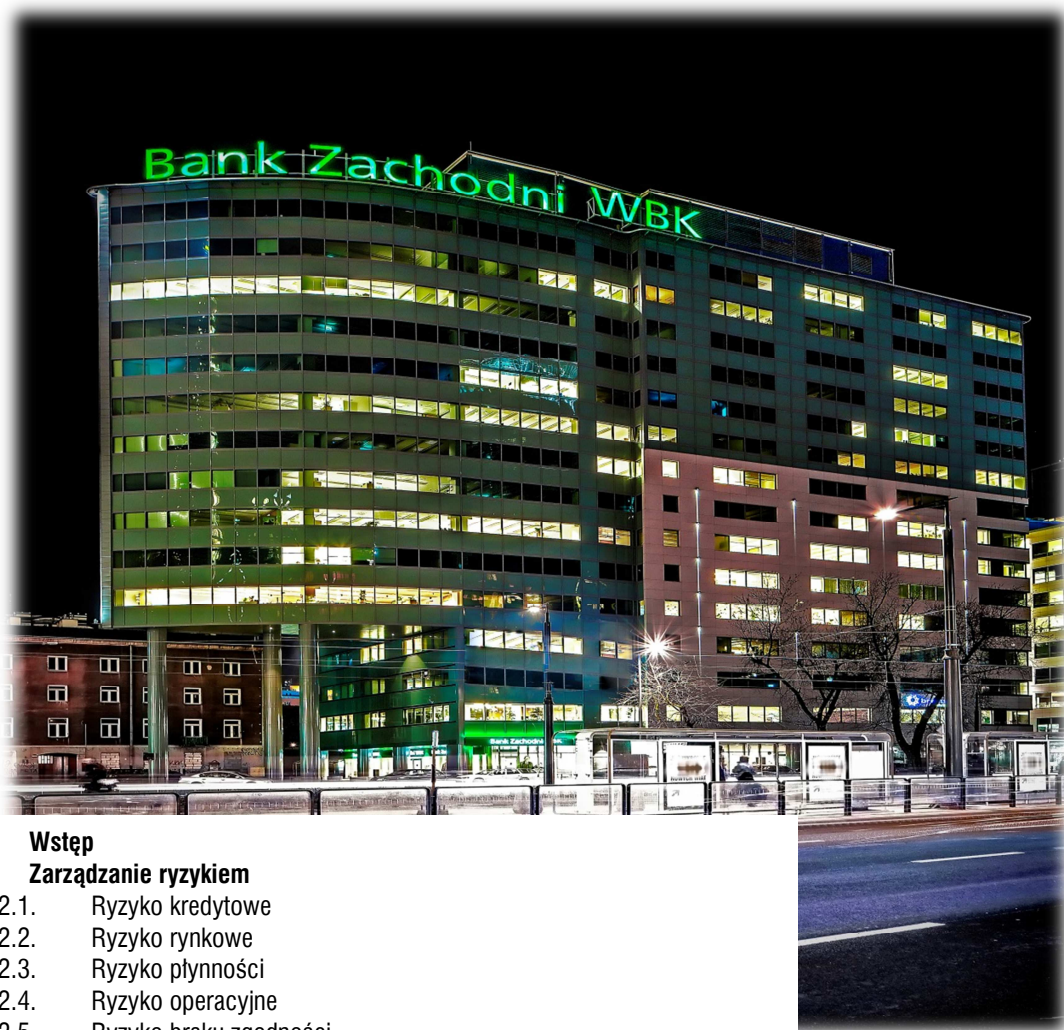
Szczegółowy opis głównych cech instrumentów kapitałowych, które składają się na kapitał podstawowy Tier I oraz kapitał Tier II przedstawia Tabela 3.

Główne cechy instrumentów w kapitale podstawowym Tier I oraz w Tier II Banku Zachodniego WBK S.A. (Ujawnienie zgodne z art.3 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)

Główne cechy instrumentów kapitałowych					
1	Emitent	Bank Zachodni WBK S.A.	Bank Zachodni WBK S.A.	Bank Zachodni WBK S.A.	Bank Zachodni WBK S.A.
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg da ofert na rynku repo publicznym)	PLB20000044	XS0531310182	PLB200000226	nie dotyczy
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie	angielskie/polskie	polskie	angielskie
Ujawnione w kapitale regulacyjnym					
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CHR	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II	Kapitał Tier I	Kapitał Tier II
5	Zasady określone w rozporządzeniu CHR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I	Kapitał Tier II	Kapitał Tier I	Kapitał Tier II
6	Kwalifikowane na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe - kapitał Tier I zgodnie z art. 28 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	Kapitał Tier II zgodnie z art. 63 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	Kapitał Tier I zgodnie z art. 63 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	Kapitał Tier II zgodnie z art. 63 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (kwota w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	992,345 mln zł	417,090 mln zł	500,508 mln zł	571,380 mln zł
9	Wartość nominalna instrumentu	10 zł	100,000,000 EUR	120,000,000 EUR	137,100,000 EUR
		Series A: 10 PLN Series B: 10 PLN Series C: 10 PLN Series D: 102 PLN Series E: 102 PLN Series F: 40 PLN Series G: 10 PLN Series H: 10 PLN Series I: 212,40 PLN Series J: "Parytet Wymiany Akcji" w zw. z połączeniem BZ WBK z Kredyt Bankiem na podst. Uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia BZ WBK z dnia 30.07.2012 r. Series K: 10 PLN Series L: 400,53 PLN			
9a	Cena emisji	nie dotyczy	100% wartości nominalnej	100% wartości nominalnej	100% wartości nominalnej
9b	Cena wykupu	nie dotyczy	100% wartości nominalnej	100% wartości nominalnej	100% wartości nominalnej
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Zobowiązanie - koszt zamortyzowany	Zobowiązanie - koszt zamortyzowany	Zobowiązanie - koszt zamortyzowany
		Series A: 08.11.1991 Series B: 21.12.1996 Series C: 31.12.1996 Series D: 25.10.1999 Series E: 17.05.2000 Series F: 30.11.2000 Series G: 13.06.2001 Series H: 10.07.2009 Series I: 09.08.2012 Series J: 04.01.2013 Series K: 11.07.2014 Series L: 18.07.2014			
11	Pierwsza data emisji	nie dotyczy	05.08.2010	02.12.2016	22.05.2017
12	Wielkość czy terminowa	nie dotyczy	terminowa	terminowa	terminowa
13	Pierwszy termin zapadalności	brak terminu zapadalności	05.08.2025	03.12.2026	22.05.2027
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zażądaniu przez organy nadzoru	nie dotyczy	Tak	Tak	Tak
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	nie dotyczy	05.08.2020	03.12.2021	22.05.2022
16	Kolejny termin wykupu, jeżeli dotyczy	nie dotyczy	w każdym okresie odsetkowym co 3 miesiące	w każdym okresie odsetkowym co 6 miesięcy	w każdym okresie odsetkowym co 6 miesięcy
Kupony / dywidendy					
17	Stać lub zmiana dywidendy / stały lub zmienny kupon	stopa zmienna	stopa zmienna	stopa zmienna	stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	nie dotyczy	ponad roczniemu EURNIBOR dla każdego okresu odsetkowego	ponad sześciomiesięczny EURNIBOR dla każdego okresu odsetkowego	ponad sześciomiesięczny EURNIBOR dla każdego okresu odsetkowego
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłaconych dywidendy	Nie	Tak	Nie	Tak
20a	W pełni uznanowe, częściowo uznanowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	w pełni uznanowe	obowiązkowe	nie dotyczy	częściowo uznanowe
20b	W pełni uznanowe, częściowo uznanowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	w pełni uznanowe	obowiązkowe	nie dotyczy	częściowo uznanowe
21	Istnienie opcji z opozycjonowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	nie dotyczy	Nie	Nie	Nie
22	Nieskumulowane czy skumulowane	nieskumulacyjny	kumulacyjny	nie dotyczy	nie dotyczy
23	Zamienne czy niezamienne	niezamienne	niezamienne	niezamienne	zamienne
					Jeżeli: (1) nastąpi zmiana klasyfikacji ze strony regulatora, skutkująca wykluczeniem z Kapitałów Własnych (zgodnie z definicją CFR); lub (2) na podstawie Ustawy BFG, zdefiniowanego w WEO następująco: "Zgodnie z Ustawą o BFG, zobowiązania Emitenta z tytułu Obligacji mogą podlegać umorzeniu lub konwersji na warunkach określonych w tej ustawie. Nabywając Obligacje, każdy Obligatariusz przyjmuje do wiadomości skutki ewentualnej decyzji BFG w zakresie realizacji swoich praw do umorzenia lub konwersji w odniesieniu do Obligacji."
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zmianę	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	w pełni
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	Obligacje powinny być skonwertowane na dług senioralny po cenie uzgodnionej przez obie Strony
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	obowiązkowa
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	dług senioralny lub jakkolwiek inny instrument finansowy na warunkach określonych w Ustawie BFG
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	Bank Zachodni WBK S.A.
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	Zgodnie z Ustawą o BFG, zobowiązania Emitenta z tytułu Obligacji mogą podlegać umorzeniu lub konwersji na warunkach określonych w tej ustawie. Nabywając Obligacje, każdy Obligatariusz przyjmuje do wiadomości skutki ewentualnej decyzji BFG w zakresie realizacji swoich praw do umorzenia lub konwersji w odniesieniu do Obligacji.
30	Odpiśy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpiśy obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpiśy obniżający	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
32	W przypadku odpiśy obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
33	W przypadku odpiśy obniżającego wartość, trwałe czy tymczasowe	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpiśy obniżającego wartość, opis mechanizmu odpiśy obniżającego	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)	nie dotyczy	najniższy priorytet satysfakcji i zaszeregowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli	najniższy priorytet satysfakcji i zaszeregowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli	najniższy priorytet satysfakcji i zaszeregowanie jedynie w zakresie dozwolonym przez obowiązujące przepisy ustawowe dot. praw wierzycieli
36	Niezdane cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezadane cechy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

(1) Należy wpisać "nie dotyczy", jeżeli dane pytanie nie ma zastosowania.

Tabela 3

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

4. Wymogi kapitałowe

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczany jest zgodnie z częścią trzecią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2017 r.

W 2017 roku Bank Zachodni WBK S.A. stosował metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z przepisami CRR. Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wycenia aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Bank wylicza i monitoruje wymogi kapitałowe dla wszystkich istotnych ryzyk, w tym:

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji, w tym:
 - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów dłużnych,
 - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów kapitałowych.
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu dużych ekspozycji;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego.

Grupa Banku Zachodniego WBK dokonuje podziału i wylicza wymogi kapitałowe odrębnie dla ekspozycji zaklasyfikowanych dla portfela bankowego i handlowego.

4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku wyznaczony zgodnie z przepisami CRR wyniósł **9 520 249 tys. zł**, w tym z tytułu:

- ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta **8 361 481 tys. zł**
- ryzyka rynkowego **107 752 tys. zł**
- ryzyka korekty wyceny kredytowej **42 400 tys. zł**
- ryzyka operacyjnego **1 008 616 tys. zł**.

Procentowy podział wymogów kapitałowych w latach 2016 – 2017

Zestawienie wielkości wymogów kapitałowych Grupy Banku Zachodniego WBK w tys. zł

Lp.	WYMOGI KAPITAŁOWE Z TYTUŁU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW RYZYKA	WYMOGI KAPITAŁOWE	
		Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
1.	Ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta	8 361 481	7 713 572
2.	Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-	-
3.	Ryzyko rynkowe		
	w tym:	107 752	93 321
3.1	ryzyko walutowe	-	-
3.2	ryzyko cen towarów	-	-
3.3	ryzyko pozycji instrumentów kapitałowych		
	w tym:	2 441	1 409
3.3.1	ryzyko szczególne	2 176	1 159
3.3.2	ryzyko ogólne	93	154
3.3.3	szczególne podejście do ryzyka pozycji w funduszach zbiorowego inwestowania (CIUs)	172	96
3.4	ryzyko pozycji instrumentów dłużnych		
	w tym:	105 311	91 912
3.4.1	ryzyko szczególne	364	107
3.4.2	ryzyko ogólne	104 947	91 805
4.	Ryzyko rozliczenia dostawy	-	-
5.	Ryzyko korekty wyceny kredytowej	42 400	42 739
6.	Ryzyko operacyjne	1 008 616	966 994
	CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (poz. 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	9 520 249	8 816 626

Największą pozycję w całkowitym wymogu kapitałowym Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. stanowił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem kredytowym kontrahenta, który na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniósł **87,83%** wymogu kapitałowego ogółem. Grupa Banku Zachodniego WBK zarządza ryzykiem kredytowym jako najbardziej istotnym w swojej działalności, wykorzystując wewnętrzne systemy ratingowe, limity koncentracji kredytowej, limity branżowe, dążąc do utrzymania jak najlepszej jakości portfela kredytowego.

Bank Zachodni WBK S.A. stosuje kompensowanie umowne zgodnie z art. 295-298 CRR.

W tabeli poniżej przedstawiony został podział wymogu z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta według klas ekspozycji zgodnie z przepisami CRR.

Zestawienie wymogu kapitałowego Grupy Banku Zachodniego WBK z tyt. ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	6 843
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 635
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	142
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	139 168
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 562 939
7.	Ekspozycje detaliczne	2 195 714
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	3 506 353
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	235 999
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	3 053
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	251 918
13.	Inne pozycje	456 717
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	8 361 481
	w tym ryzyko kredytowe kontrahenta	99 769

*w tym wymóg kapitałowy z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

4.2. Struktura ekspozycji

W procesie pomiaru adekwatności kapitałowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. zaklasyfikowała każdą z ekspozycji zgodnie z art.112 CRR.

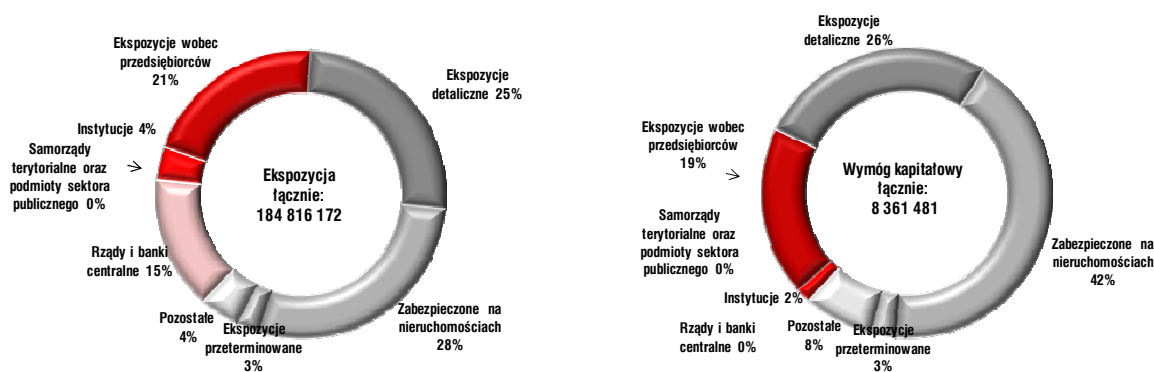
Ekspozycja pierwotna przed współczynnikami konwersji jest wartością ekspozycji bez uwzględnienia korekt wartości i rezerw, współczynników konwersji oraz efektów technik ograniczenia kredytowego.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Pierwotna ekspozycja przed współczynnikami konwersji	Średnia wartość ekspozycji
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	27 393 370	26 691 787
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	174 181	171 766
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8 909	5 796
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	104 786	79 402
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	6 616 300	7 310 334
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	38 097 833	36 018 292
7.	Ekspozycje detaliczne	46 524 151	46 939 180
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	51 528 987	48 752 507
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	6 630 774	6 713 462
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	25 440	25 431
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	1 784 912	1 749 161
13.	Inne pozycje	5 926 529	5 908 373
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		184 816 172	180 365 491

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Procentowy podział ekspozycji oraz wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta na klasy aktywów w roku 2017

Struktura ekspozycji bilansowej oraz pozabilansowej Grupy kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. według okresów zapadalności zaprezentowana została w poniższym zestawieniu. Największą część stanowią ekspozycje charakteryzujące się rezydualnym terminem zapadalności pomiędzy 1-5 lat.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według okresów zapadalności
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rezydualny termin zapadalności				Razem
		<1 roku	1-5 lat	>5 lat	bez przypisanego terminu zapadalności	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	12,81%	49,61%	37,40%	0,18%	27 393 370
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	48,90%	38,62%	12,48%	-	174 181
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	56,13%	43,87%	0,00%	-	8 909
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00%	2,50%	97,50%	-	104 786
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	49,57%	36,42%	14,01%	-	6 616 300
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	35,87%	55,83%	8,30%	-	38 097 833
7.	Ekspozycje detaliczne	21,40%	47,75%	30,85%	-	46 524 151
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	12,77%	26,84%	60,39%	-	51 528 987
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	65,18%	19,89%	14,93%	-	6 630 773
10.	Pozostałe klasy ekspozycji	-	-	-	100,00%	7 736 882
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	22,40%	40,42%	32,97%	4,21%	184 816 172

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa BZ WBK przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2017 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe oraz art. 395 ust.1 CRR wynosił:

- 4 965 120 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Natomiast w okresie porównawczym wg danych na dzień 31.12.2016 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe oraz art. 395 ust.1 CRR wynosił:

- 4 146 204 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa w 2017 r. nie posiadała zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według sektorów
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Struktura branżowa										Razem	
		Sektor publiczny	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	Obsługa nieruchomości	Sektor produkcyjny	Dystrybucja	Budownictwo	Sektor rolniczy	Transport	Sektor finansowy	Sektor energetyczny		Pozostałe sektory
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	27 393 370	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27 393 370
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	174 181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174 181
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8 909	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 909
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-	-	-	104 786	-	-	-	104 786
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	-	-	-	-	-	-	-	6 616 300	-	-	-	6 616 300
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	239	-	3 001 446	8 685 344	9 798 020	894 410	156 003	1 764 886	3 251 812	5 191 724	5 353 949	38 097 833
6.1.	w tym: MŚP**	-	-	127 497	983 016	1 097 717	114 264	24 885	314 151	11 913	58 021	773 219	3 504 683
7.	Ekspozycje detaliczne	1 317	32 664 198	440 967	2 235 035	3 529 305	738 876	1 732 471	1 571 377	161 520	63 821	3 385 264	46 524 151
7.1.	w tym: MŚP**	1 317	119	440 967	2 235 035	3 529 305	738 776	1 732 471	1 571 377	161 520	63 821	3 385 264	13 859 972
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	27 075 005	7 989 840	6 024 156	6 761 035	447 368	677 036	666 267	62 138	353 191	1 472 951	51 528 987
8.1.	w tym: MŚP**	-	-	353 751	1 426 877	2 223 141	174 574	468 263	202 047	25 864	45 601	541 486	5 461 604
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	680	2 795 569	964 637	577 491	835 677	117 127	149 002	160 246	19 573	690 928	319 844	6 630 774
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25 440	25 440
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	193	-	-	1 759 974	-	24 745	1 784 912
13.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 926 529	5 926 529
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	27 578 696	62 534 772	12 396 890	17 522 026	20 924 037	2 197 974	2 714 512	4 162 776	11 976 103	6 299 664	16 508 722	184 816 172

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

** ekspozycje wobec MŚP podlegające współczynnikowi wsparcia MŚP

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według krajów
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rozkład geograficzny												Razem
		Polska	Hiszpania	Luksemburg	Francja	Belgia	Wielka Brytania	Holandia	Szwajcaria	Portugalia	Niemcy	Stany Zjednoczone	Pozostałe kraje	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	27 393 370	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27 393 370
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	174 181	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	174 181
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	8 909	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 909
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	103 594	-	-	1 192	-	-	-	-	-	-	104 786
5.	Ekspozycje wobec instytucji	3 369 999	614 198	-	706 953	583 846	283 152	234 510	285 790	-	110 210	536	427 106	6 616 300
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	36 197 029	13 949	815 687	247 410	7 501	188 586	54 099	-	213 071	77 430	51 643	231 428	38 097 833
7.	Ekspozycje detaliczne	46 509 757	2 087	-	254	240	2 235	829	1	2	1 401	313	7 032	46 524 151
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	50 090 888	819 741	411 588	992	669	100 631	29 670	382	-	1 639	1 323	71 464	51 528 987
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	6 602 979	81	11	93	3	805	58	1	4	30	154	26 555	6 630 774
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 440	-	-	-	-	-	25 440
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	1 691 219	-	-	-	529	-	-	-	-	-	93 164	-	1 784 912
13.	Inne pozycje	5 921 594	-	-	-	-	-	-	-	-	-	596	4 339	5 926 529
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	177 959 925	1 450 056	1 330 880	955 702	592 788	576 601	344 606	286 174	213 077	190 710	147 729	767 924	184 816 172

* Rozkład geograficzny wg kraju pochodzenia kredytobiorcy.

Pozycje przeterminowane i o utraconej jakości

Ekspozycję uznaje się za przeterminowaną jeżeli występuje opóźnienie w spłacie kapitału i/lub odsetek w terminie określonym umową. Jako ekspozycję przeterminowaną klasyfikuje się całą ekspozycję, bez względu na to czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji czy jedynie jej części.

Ekspozycję uznaje się za ekspozycję z utratą wartości w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych według branż stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł

Struktura branżowa	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Sektor publiczny	680	5 949	356	282
Detal (w tym kredyty hipoteczne)	2 795 569	5 582 490	2 432 771	1 916 073
Obsługa nieruchomości	964 637	869 917	443 399	415 579
Sektor produkcyjny	577 491	904 965	317 274	276 547
Dystrybucja	835 677	1 156 450	568 625	515 556
Budownictwo	117 127	153 634	120 842	93 469
Sektor rolniczy	149 002	411 827	119 767	100 212
Transport	160 246	384 888	102 786	88 463
Sektor finansowy	19 573	41 182	18 642	15 208
Sektor energetyczny	690 928	297 831	386 746	375 128
Pozostałe sektory	319 844	899 482	287 492	210 320
Razem	6 630 774	10 708 615	4 798 700	4 006 837

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględnił kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2017 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 519 865 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

**Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych
według krajów
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Kraj	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Polska	6 602 979	10 596 534	4 780 890	3 990 799
Stany Zjednoczone	154	52 894	176	82
Luksemburg	11	16 798	655	7
Irlandia	7 292	16 627	4 272	4 102
Liechtenstein	16 301	16 301	9 205	9 205
Wielka Brytania	805	4 617	879	432
Szwecja	1 616	1 618	1 612	1 611
Włochy	8	788	56	2
Ukraina	414	771	114	90
Kanada	510	511	267	267
Pozostałe kraje	684	1 156	574	240
Razem	6 630 774	10 708 615	4 798 700	4 006 837

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględnił kwoty korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2017 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 519 865 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

**Uzgodnienie zmian stanu korekt dla ekspozycji o utraconej wartości
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Stan na 31.12.2016r.	Utworzenia w ciężar rezerw	Rozwiązania i korekty	Stan na 31.12.2017r.
4 602 318	2 017 027	-2 612 508	4 006 837

* przy ustaleniu wartości ekspozycji Bank uwzględnił jedynie te kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które został obniżony kapitał podstawowy Tier I, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym, zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat, niezależnie od tego czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe.

Stopa zwrotu z aktywów

Na 31 grudnia 2017r. wskaźnik ROA wyniósł 1,5%, wyliczony został jako zysk należny udziałowcom jednostki dominującej za 4 kolejne kwartały do średniego stanu aktywów (z początku i końca aktualnego okresu sprawozdawczego).

4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego

Zastosowane w kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka kredytowego wg metody standardowej wagi ryzyka oparte są o zapisy przedstawione w rozdziale 2, tytuł II, część III CRR. Wagę ryzyka przypisuje się zgodnie z kategorią, do której należy dana ekspozycja oraz stopniem jakości kredytowej ekspozycji lub przedmiotu.

Grupa stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zarówno w zakresie ochrony rzeczywistej jak i nierzeczywistej.

W przypadku nierzeczywistej ochrony kredytowej kredytobiorcy objęci ochroną kredytową w formie gwarancji otrzymują wagę ryzyka wynikającą z grupy ryzyka podmiotu udzielającego gwarancji. Dominującą grupę dostawców nierzeczywistej ochrony kredytowej stanowią banki w tym Bank Gospodarstwa Krajowego (program gwarancji „de minimis”) oraz Ministerstwo Finansów jako jednostka Skarbu Państwa.

W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyróżnia ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi.

Dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania wagę ryzyka uzależniono od zasad przedstawionych w art. 127 CRR.

Zgodnie z art. 125 ust. 2 CRR, Bank Zachodni WBK S.A. przypisuje także preferencyjną wagę ryzyka równą 35% dla części ekspozycji, która jest w pełni i całkowicie zabezpieczona hipoteką na nieruchomości mieszkalnej i której wartość nie przekracza 80% wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości. Bank Zachodni WBK S.A. nie wyodrębnia ekspozycji efektywnie zabezpieczonych hipoteką komercyjną, dla których zgodnie z art. 126 mają zastosowanie preferencyjne wagi ryzyka.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017r. w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach, wprowadza wagę ryzyka równą 150% dla ekspozycji zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, w przypadku której wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż waluty przychodów osiągniętych przez dłużnika.

Zgodnie z zaleceniem KNF Grupa Banku Zachodniego BZ WBK S.A. ekspozycjom w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, która jest lub będzie zamieszkała lub przeznaczona pod wynajem, a w przypadku której wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż walut przychodów osiągniętych przez dłużnika stosuje wagę ryzyka 150%. Z perspektywy narażenia na ryzyko kursowe najistotniejszą kategorią detalicznych kredytów w pełni i całkowicie zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej w walucie obcej są kredyty denominowane w CHF. Grupa Banku Zachodniego WBK aktywnie zarządza pozycją walutową w CHF za pomocą instrumentów pochodnych (SWAP) oraz finansowania bezpośredniego w postaci kredytów i transakcji z przyrzeczeniem odkupu.

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 15 grudnia 2017 Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. utrzymuje fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 0,44 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego i składa się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,33 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I), oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,25 p.p. ponad wartość kapitału podstawowego Tier I).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. częścią portfela instrumentów dłużnych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. były obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości **1 955 039 tys. zł**, które w pełni zostały objęte gwarancją Skarbu Państwa. Nadano im preferencyjną wagę ryzyka 0%.

W dniu 10 lutego 2017 roku Bank Zachodni WBK S.A. („Bank”) zawarł z kontrahentem Europejskim Bankiem Inwestycyjnym („EIB”) umowę gwarancji („Gwarancja”) zapewniającą zgodnie z Rozporządzeniem EU 575/2013 nierzeczywistą ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzycielności kredytowych Banku.

Wartość portfela wierzycielności Banku objętego Gwarancją na dzień podpisania umowy wynosiła 2.499 m PLN. Maksymalny wskaźnik pokrycia Gwarancją wynosi 50% co oznacza, że maksymalna kwota Gwarancji jest nie większa niż 1.249 m PLN. Okres obowiązywania Gwarancji upływa z dniem 15 grudnia 2034 przy czym Bank ma możliwość wypowiedzenia Gwarancji przed upływem okresu jej obowiązywania.

Wskaźnik pokrycia Gwarancją uzależniony jest od skali udzielonego przez Bank od momentu zawarcia umowy Gwarancji finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) definiowanych zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku oraz spełniających dodatkowe kryteria określone w umowie Gwarancji. Na dzień sporządzenia raportu stopień pokrycia wyniósł 9,92%.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego
według rodzaju zabezpieczenia
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi	Ekspozycje zabezpieczone gwarancjami
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-
5.	Ekspozycje wobec instytucji	509 485	1 955 039
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 547 834	676 729
7.	Ekspozycje detaliczne	25 169	776 509
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	141 639	1 125 060
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	869	19 086
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-
13.	Inne pozycje	-	-
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	2 224 996	4 552 423

Dla danej klasy aktywów Grupa Banku Zachodniego WBK przypisuje odpowiednią wagę ryzyka w zależności od dostępnej oceny kredytowej dokonanej przez zewnętrzne instytucje lub agencje kredytów eksportowych. Bank uznaje oceny ratingowe następujących agencji:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są dwie oceny kredytowe, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka danej ekspozycji, Bank stosuje wyższą wagę ryzyka, natomiast, jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe, uwzględnia się dwie oceny z najniższymi wagami ryzyka, przy czym jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, stosuje się wyższą wagę ryzyka.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według wag ryzyka
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Waga Ryzyka								Razem
		0-3%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	26 966 679	427 691	-	-	-	-	-	-	27 393 370
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	174 181	-	-	-	-	-	-	174 181
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	36	-	8 873	-	-	-	-	8 909
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	104 786	-	-	-	-	-	-	-	104 786
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	2 620 844	2 428 204	-	1 559 938	-	7 314	-	-	6 616 300
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 720 564	420 300	-	435 071	-	35 488 531	33 367	-	38 097 833
7.	Ekspozycje detaliczne	802 075	-	-	-	45 722 076	-	-	-	46 524 151
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	450 324	-	13 127 219	816 445	-	25 010 741	12 124 258	-	51 528 987
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	29 774	-	-	-	-	5 821 044	779 956	-	6 630 774
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 440	-	25 440
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	875 532	-	909 380	1 784 912
13.	Inne pozycje	2 265 259	142 701	-	-	-	1 975 933	-	1 542 636	5 926 529
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	34 959 305	3 593 113	13 127 219	2 820 327	45 722 076	69 179 095	12 963 021	2 452 016	184 816 172

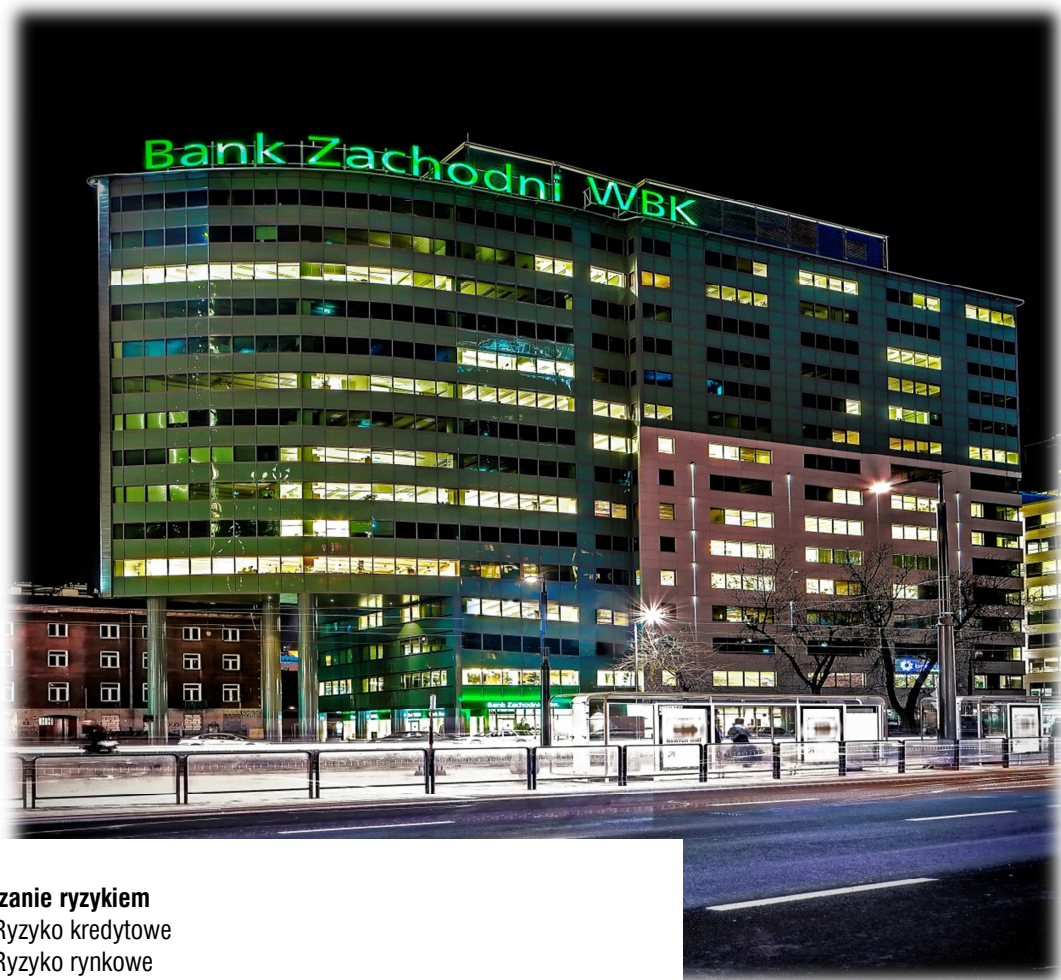
*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

Na polskim rynku niewiele podmiotów posiada ocenę wiarygodności kredytowej przyznaną przez wymienione powyżej uznane agencje ratingowe, co powoduje, iż ponad 82,87% ekspozycji zaprezentowanych w poniższej tabeli nie posiada stopnia jakości kredytowej.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według stopnia jakości kredytowej
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Stopień jakości kredytowej						Brak	Razem
		1	2	3	4	5	6		
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	24 597 124	-	-	-	-	2 796 246	27 393 370
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	-	-	-	-	174 181	174 181
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	-	-	-	8 909	8 909
4.	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-	-	-	-	-	-	104 786	104 786
5.	Ekspozycje wobec instytucji*	490 156	5 212 137	383 650	145 591	13 517	-	371 249	6 616 300
6.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	350 000	-	3 499 000	931 758	33 367	-	33 283 708	38 097 833
7.	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	46 524 151	46 524 151
8.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	93 436	-	1 504 843	-	-	49 930 708	51 528 987
9.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	-	-	-	-	-	-	6 630 774	6 630 774
10.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	25 440	25 440
11.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	-	1 784 912	1 784 912
13.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	5 926 529	5 926 529
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	840 156	29 902 697	3 882 650	2 582 192	46 884	0	147 561 593	184 816 172

*w tym ekspozycja z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

5. Bufory kapitałowe

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym zaimplementowała do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CDR IV m.in. w zakresie utrzymywania przez banki dodatkowych buforów kapitałowych.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. minimalne współczynniki kapitałowe dla sektora bankowego w Polsce zostały powiększone o 1,25 p.p. w związku z wprowadzeniem bufora zabezpieczającego.

Dnia 4 października 2016 r. na posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego Bank Zachodni WBK S.A. został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i został na niego nałożony dodatkowy bufor kapitałowy w wysokości 0,5 p.p.

W wyniku przeprowadzonej oceny znaczenia systemowego Banku, decyzją Komisji z dnia 19 grudnia 2017 roku, przedstawioną w piśmie numer DAZ/7105/5/7/2017, Bank został uznany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym (OSII). Nałożony na Bank bufor OSII wyniósł 0,50%.

W dniu 20 listopada 2017 r. w piśmie numer DBK/DBK 2/7105/20/5/2017 Bank otrzymał od Komisji zalecenie utrzymania funduszy własnych na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego (add-on) w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych na poziomie 0,54 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 573/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („Rozporządzenie”), który powinien składać się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,41 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 575/2013) oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,30 p.p. ponad wartość kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 92 ust. 1 lit. a rozporządzenia. Rozwinięciem decyzji w tym zakresie była rekomendacja Komisji z dnia 15 grudnia 2017 wyrażona w piśmie nr DBK/DBK 2/7111/109/1/2017 zmniejszająca bufor dotyczący walutowych kredytów hipotecznych gospodarstw domowych dla Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A do poziomu 0,44 p.p. ponad wartość łącznego współczynnika kapitałowego, który składa się co najmniej w 75% z kapitału Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,33 p.p. ponad wartość współczynnika kapitału Tier I), oraz co najmniej w 56% z kapitału podstawowego Tier I (co odpowiada wymogowi kapitałowemu na poziomie 0,25 p.p. ponad wartość kapitału podstawowego Tier I).

Uwzględniając powyższe zalecenia minimalne współczynniki kapitałowe na dzień 31.12.2017 roku wynoszą odpowiednio:

- o współczynnik kapitału Tier I (T1) dla Banku 11,16% i dla Grupy Kapitałowej banku 11,08%
- o łączny współczynnik kapitałowy dla Banku 14,29% i dla Grupy Kapitałowej banku 14,19%

W związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2018 r. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. w sprawie bufora ryzyka systemowego (w wysokości 3%), Komisja Nadzoru Finansowego określiła minimalne poziomy współczynników kapitałowych obowiązujące banki w 2018 r. Poczynając od 2018 r. banki powinny utrzymywać minimalne wartości współczynników kapitałowych na poziomie regulacyjnym Filara I wynikające z art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. U. UE z 2013, nr 176, str. 1, z późn. zm. dalej: Rozporządzenie CRR) i Filara II (dalej: add-on) wynikające z art. 138 ust. 1 pkt. 2a ustawy Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1876) oraz wymóg połączonego bufora określony w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (tekst jedn. Dz. U. z 2017, poz. 1934). Od 1 stycznia 2018 r bufor zabezpieczającego będzie wynosił 1,875%.

Minimalne współczynniki na poziomie jednostkowym, jak i skonsolidowanym przedstawia poniższa tabela.

Bufory kapitałowe dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego BZ WBK S.A. na 31.12.2017r.

	31.12.2017			
	BANK		GRUPA	
	CAR	TIER 1	CAR	TIER 1
Decyzja kapitałowa KNF*	12%	9%	12%	9%
Domiar z tyt. walutowych kredytów hipotecznych**	0,54%	0,41%	0,44%	0,33%
Bufor zabezpieczający	1,25%	1,25%	1,25%	1,25%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Całkowity minimalny współczynnik	14,29%	11,16%	14,19%	11,08%

* Stanowisko KNF w sprawie minimalnych współczynników kapitałowych - Pismo KNF nr DRB/0735/2/1/2014 z dnia 21 marca 2014r.

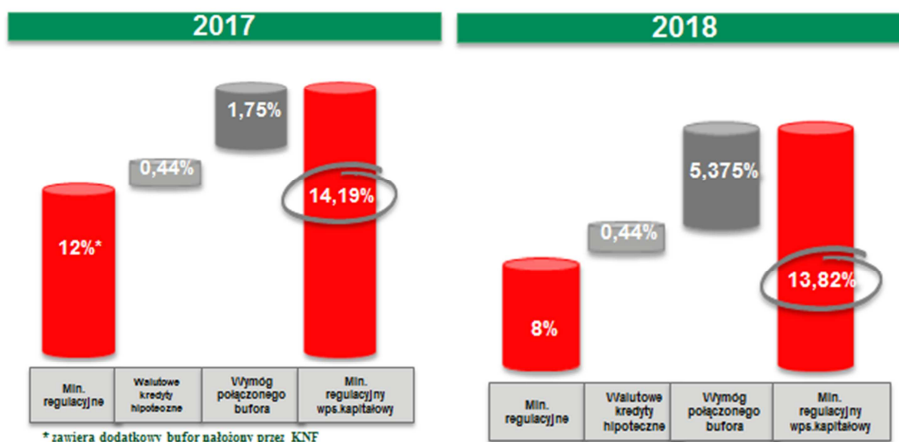
** dodatkowy wymóg kapitałowy w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych.

Bufory kapitałowe dla Banku i Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego BZ WBK S.A. na 2018r.

	2018			
	BANK		GRUPA	
	CAR	TIER 1	CAR	TIER 1
Minimalne współczynniki określone w CRR***	8%	6%	8%	6%
Bufor ryzyka systemowego	3%	3%	3%	3%
Domiar z tyt. walutowych kredytów hipotecznych	0,54%	0,41%	0,44%	0,33%
Bufor zabezpieczający	1,875%	1,875%	1,875%	1,875%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Całkowity minimalny współczynnik	13,92%	11,79%	13,82%	11,71%

*** minimalne wartości współczynników kapitałowych na poziomie regulacyjnym Filara I wynikające z art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.

Współczynniki oraz bufory kapitałowe Grupy Banku Zachodniego WBK stan na dzień 31.12. 2017 r. oraz 2018r.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla danej instytucji zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego

	Stan na 31.12.2017r.
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko [tys. zł]	119 003 114
Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego [%]	0,0041
Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego [tys. zł]	488

Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego w tys. zł

Lp.	Kraj	Ogólne ekspozycje kredytowe		Ekspozycja zaliczana do portfela handlowego		Ekspozycja sekurytyzacyjna		Wymogi w zakresie funduszy własnych			Wagi stosowane przy wymogu w zakresie funduszy własnych [%]	Wskaźnik bufora antycyklicznego [%]	
		Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Suma długich i krótkich pozycji portfela handlowego	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Z czego: Ogólne ekspozycje kredytowe	Z czego: Ekspozycje zaliczone do portfela handlowego	Z czego: Ekspozycje sekurytyzacyjne			Ogółem
1.	Polska	119 104 961	-	694 046	-	-	-	8 096 957	364	-	8 097 321	98,59083	0,00000
2.	Luksemburg	740 730	-	-	-	-	-	59 258	-	-	59 258	0,72151	0,00000
3.	Wielka Brytania	262 340	-	-	-	-	-	21 109	-	-	21 109	0,25702	0,00000
4.	Czechy	64 835	-	-	-	-	-	5 186	-	-	5 186	0,06315	0,50000
5.	Stany Zjednoczone	144 139	-	-	-	-	-	11 535	-	-	11 535	0,14045	0,00000
6.	Irlandia	55 910	-	-	-	-	-	5 197	-	-	5 197	0,06327	0,00000
7.	Portugalia	43 928	-	-	-	-	-	531	-	-	531	0,00646	0,00000
8.	Holandia	56 195	-	-	-	-	-	5 523	-	-	5 523	0,06725	0,00000
9.	Hiszpania	19 362	-	-	-	-	-	1 575	-	-	1 575	0,01918	0,00000
10.	Słowacja	16 412	-	-	-	-	-	1 305	-	-	1 305	0,01590	0,50000
11.	Niemcy	12 546	-	-	-	-	-	940	-	-	940	0,01145	0,00000
12.	Meksyk	12 453	-	-	-	-	-	996	-	-	996	0,01213	0,00000
13.	Rumunia	7 517	-	-	-	-	-	598	-	-	598	0,00728	0,00000
14.	Liechtenstein	7 096	-	-	-	-	-	577	-	-	577	0,00702	0,00000
15.	Chiny	3 838	-	-	-	-	-	307	-	-	307	0,00374	0,00000
16.	Ukraina	2 449	-	-	-	-	-	213	-	-	213	0,00260	0,00000
17.	Francja	2	-	-	-	-	-	142	-	-	142	0,00173	0,00000
18.	Austria	1 517	-	-	-	-	-	120	-	-	120	0,00147	0,00000
19.	Włochy	1 064	-	-	-	-	-	87	-	-	87	0,00106	0,00000
20.	Belgia	1 443	-	-	-	-	-	127	-	-	127	0,00154	0,00000
21.	Szwecja	822	-	-	-	-	-	52	-	-	52	0,00063	2,00000
22.	Dominikana	575	-	-	-	-	-	34	-	-	34	0,00042	0,00000
23.	Nowa Zelandia	411	-	-	-	-	-	49	-	-	49	0,00060	0,00000
24.	Szwajcaria	384	-	-	-	-	-	31	-	-	31	0,00037	0,00000
25.	Tunezja	354	-	-	-	-	-	28	-	-	28	0,00034	0,00000
26.	Izrael	329	-	-	-	-	-	20	-	-	20	0,00024	0,00000
27.	Norwegia	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00000	2,00000
28.	Pozostałe kraje	2 490	-	-	-	-	-	192	-	-	192	0,00236	0,00000
	Razem	120 564 105	0	694 046	0	0	0	8 212 689	364	0	8 213 005	100	

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

6. Adekwatność kapitałowa

6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka. Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności banku oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z przepisami pakietu CRD IV/CRR, uwzględniając rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynnik kapitałowy jest odpowiedzialny **Zarząd Banku**. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego. Komitet Kapitałowy na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Banku Zachodniego WBK, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku i spółek zależnych.

Polityka kapitałowa

Polityka zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada minimalne poziomy współczynników kapitałowych respektując zalecenia nadzorcze, obowiązujące bufory kapitałowe lub domiary w ramach II filaru.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR instytucje zobowiązane są utrzymywać minimalne współczynniki kapitałowe na poziomie:

- 4,5% współczynnika kapitału podstawowego Tier I,
- 6,0% współczynnika kapitału Tier I,
- 8,0% całkowitego współczynnika kapitałowego.

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 21 marca 2014 r. minimalne regulacyjne wskaźniki kapitałowe zostały zwiększone do poziomu 9% dla współczynnika kapitału Tier I oraz 12% dla całkowitego współczynnika kapitałowego i obowiązywały do dnia 31.12.2017.

Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 23 października 2015 r. wybrane jednostki finansowe utrzymują fundusze własne na poziomie zapewniającym pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. minimalne poziomy współczynników kapitałowych utrzymywanych zarówno na poziomie Banku Zachodniego WBK S.A., jak i Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., respektujące zalecenia nadzorcze oraz domiary w ramach filaru II, wynoszą:

- 11,16% współczynnik kapitału Tier I na poziomie Banku Zachodniego WBK S.A,
- 11,08% współczynnik kapitału Tier I na poziomie Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A,
- 14,29% całkowity współczynnik kapitałowy na poziomie Banku Zachodniego WBK S.A
- 14,19% całkowity współczynnik kapitałowy na poziomie Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Wyżej wymienione minimalne współczynniki kapitałowe uwzględniają zalecenie Komisji Nadzoru Finansowego w ramach dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych oraz bufor kapitałowy z tytułu zaklasyfikowania Banku Zachodniego WBK S.A do kategorii innej instytucji o znaczeniu systemowym, a także bufor zabezpieczający.

Polityka dywidendowa

W piśmie z dnia 15 grudnia 2017 r. Komisja Nadzoru Finansowego określiła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej banków komercyjnych w 2018 roku.

Zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego dywidendę do wysokości 50% zysku rocznego wypracowanego w 2017 roku mogą wypłacić banki spełniające kryteria podstawowe, w tym w szczególności:

- posiadające współczynnik kapitału Tier I nie niższy niż wymagane minimum podwyższone o 1,5 p.p.:
 - $6\% + 75\% \cdot \text{add-on} + \text{wymóg połączony bufora} + 1,5\%$;
- posiadające łączny współczynnik kapitałowy nie niższy niż wymagane minimum podwyższone o 1,5 p.p.:
 - $8\% + \text{add-on} + \text{wymóg połączony bufora} + 1,5\%$.

Ponadto Komisja Nadzoru Finansowego rekomenduje możliwość wypłaty do:

- 75% wypracowanego w 2017 r. zysku przez banki spełniające zarówno wszystkie powyższe kryteria, jak i wymóg w zakresie bufora zabezpieczającego na poziomie docelowym, tj. 2,5% całkowitej ekspozycji na ryzyko,
- 100% z wypracowanego w 2017 r. zysku przez banki spełniające wszystkie powyższe kryteria (w tym bufor zabezpieczający na docelowym poziomie) z uwzględnieniem, w ramach kryteriów kapitałowych, wrażliwości banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny (ST). Indywidualny narzut (ST) mierzący wrażliwość Banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny wynosi 0,71%.

Dodatkowo zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie wypłaty dywidendy z zysku rocznego nakładają konieczność zastosowania korekty stopy wypłaty dywidendy w przypadku banków istotnie zaangażowanych w walutowe kredyty dla gospodarstw domowych. Zgodnie z zaleceniami banki istotnie zaangażowane w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych powinny skorygować stopę wypłaty dywidendy stosując dodatkowe kryteria:

Kryterium 1 - bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych w całym portfelu należności od sektora niefinansowego:

- banki z udziałem powyżej 10% - korekta stopy dywidendy o 20%
- banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30%
- banki z udziałem powyżej 30% - korekta stopy dywidendy o 50%

Kryterium 2 – bazujące na udziale walutowych kredytów mieszkaniowych udzielonych w latach 2007-2008 w portfelu walutowych kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych:

- banki z udziałem powyżej 20% - korekta stopy dywidendy o 30%
- banki z udziałem powyżej 50% - korekta stopy dywidendy o 50%

Uwzględniając zaangażowanie Banku Zachodniego WBK w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych na dzień 31 grudnia 2017 korekta stopy wypłaty dywidendy z zysku rocznego z tyt. kryterium pierwszego wynosi 20% i z tyt. kryterium drugiego 50%

Na dzień publikacji niniejszego raportu Zarząd Banku nie podjął decyzji w zakresie wypłaty dywidendy zarówno z zysku rocznego wypracowanego w 2017 roku, jak również z zysku zatrzymanego wypracowanego w 2016 roku.

6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego

Zgodnie z art.92 CRR łączny współczynnik kapitałowy wyznaczany jest na podstawie funduszy własnych oraz przemnożonego przez 12,5 całkowitego wymogu kapitałowego.

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2017 r. wyznaczony został zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów

ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z uwzględnieniem rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Metoda standardowa została zastosowana do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W strukturze wymogów kapitałowych najbardziej istotny jest wymóg z tytułu ryzyka kredytowego.

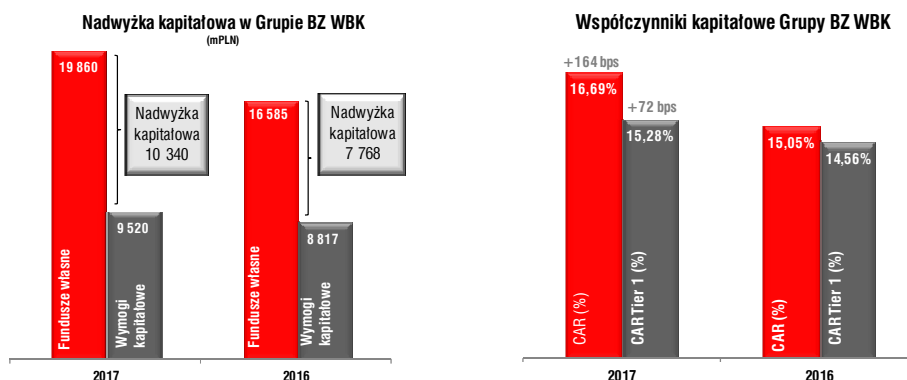
Wartością ekspozycji składnika aktywów jest wartość księgowa tego składnika, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów. Wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej jest odsetek jej wartości nominalnej po zmniejszeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

Uwzględniając łączny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2017 r. w wysokości **9 520 249 tys. zł** oraz fundusze własne na poziomie **19 860 478 tys. zł** współczynnik kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. kształtował się na poziomie **16,69%**.

Na poziom całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2017 r. w stosunku do całkowitego współczynnika kapitałowego na dzień 31 grudnia 2016 r. wpływ miały między innymi następujące czynniki:

- zaklasyfikowanie do funduszy podstawowych Tier I zysku wypracowanego w 2016 roku;
- wypłacenie dywidendy z części zysku zatrzymanego wypracowanego w latach 2014 – 2015;
- zaklasyfikowanie do funduszy podstawowych Tier I kwoty 520mln PLN, stanowiącej 50% kwoty zysku netto Banku za okres 01.01.2017-30.06.2017 (zgodnie z decyzją KNF z dnia 11 września 2017 r. pismo DBK/DBK 2/7105/14/7/2017);
- zaklasyfikowanie do kapitału Tier II obligacji podporządkowanych o wartości 120mln EUR, wyemitowanych przez Bank Zachodni WBK S.A. w dniu 2 grudnia 2016, z datą zapadalności 3 grudnia 2026 r. i w całości objęte przez inwestorów (zgodnie z decyzją KNF z dnia 24 lutego 2017 r. pismo DBK/DBK 2/7100/6/7/2016/2017);
- zaklasyfikowanie do kapitału Tier II obligacji podporządkowanych o wartości 137.1mln EUR, wyemitowanych przez Bank Zachodni WBK S.A. w dniu 22 maja 2017, z datą zapadalności 22 maja 2027 r. i w całości objęte przez inwestora (zgodnie z decyzją KNF z dnia 19 października 2017 r. pismo DBK/DBK 2/7100/1/14/2017);
- wzrost aktywów ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego w wyniku działalności biznesowej;
- wzrost aktywów ważonych ryzykiem z tytułu ryzyka kredytowego w wyniku podwyższenia wagi ryzyka do 150% dla walutowych kredytów hipotecznych.

Adekwatność kapitałowa Grupy Banku Zachodniego WBK w latach 2016-2017

6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymogów kapitałowych, Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. przeprowadza niezależną ocenę bieżącej oraz przyszłej adekwatności kapitałowej w ramach procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej – procesu ICAAP. Celem tego procesu jest zapewnienie, że utrzymywany poziom funduszy własnych oraz ich charakter gwarantują wypłacalność oraz stabilność działalności Banku i Grupy.

Ocena adekwatności kapitałowej jest jednym z kluczowych elementów strategii Grupy, procesu ustalania akceptowalnego poziomu ryzyka jak i procesu planowania.

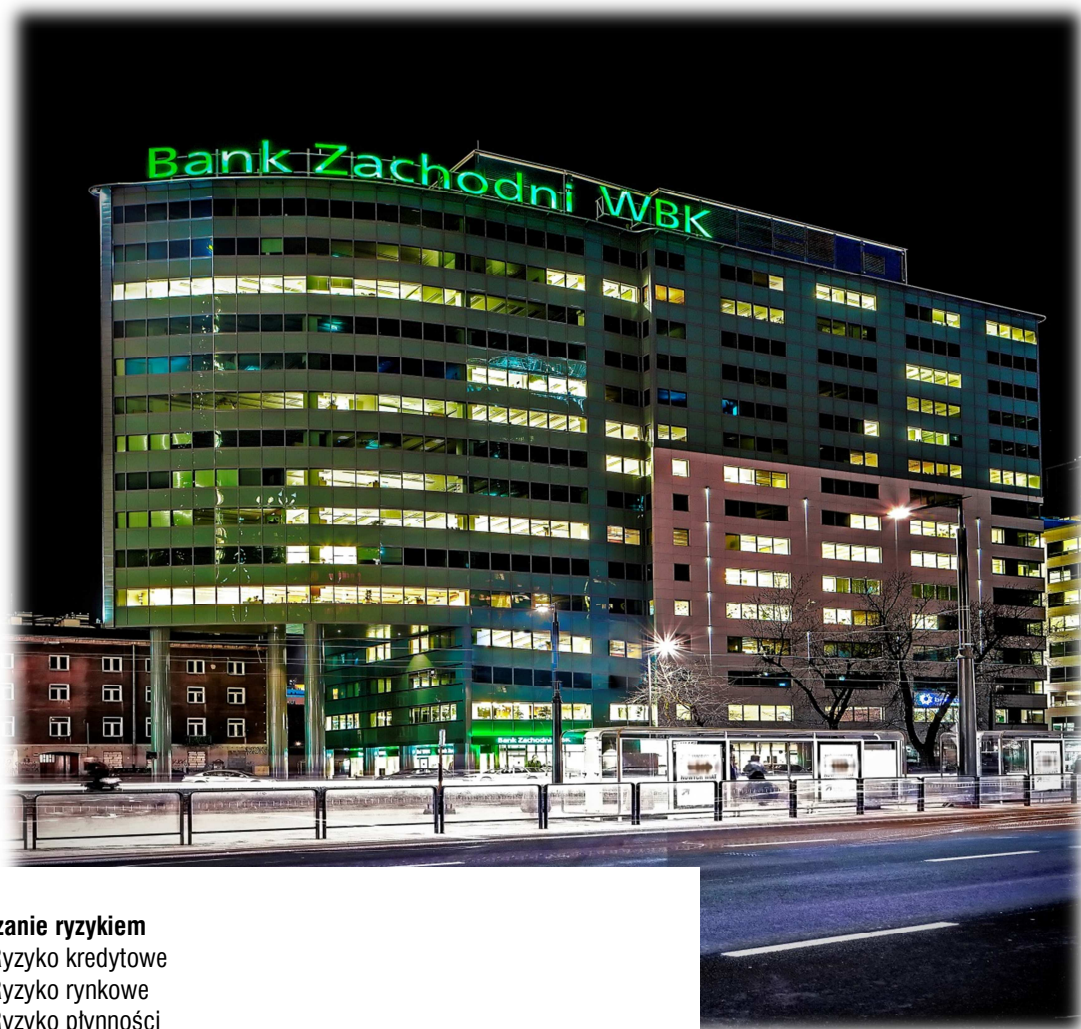
Grupa wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka mierzalnego np. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych istotnych rodzajów ryzyka nieobjętych modelem np. ryzyka reputacji i braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD – probability of default) przez klientów Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz wielkość potencjalnych strat (LGD – loss given default) wynikających z braku realizacji zobowiązań.

Grupa dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie do skali i profilu działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., uwzględnienie nowych kategorii ryzyka oraz oceny kierownictwa.

Przegląd i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Grupie komitetów zarządzania ryzykiem w tym m. in. Komitetu Kapitałowego oraz Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

7. Sekurytyzacja

W sierpniu 2016 roku Santander Consumer Bank (SCB) dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (SPV3) z siedzibą w Polsce. Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV3 pożyczki podporządkowane.

Spółka SPV3 wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 225 000 tys. zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. W wyniku sekurytyzacji Bank SCB uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji.

Bank SCB nie prowadzi działalności handlowej, tym samym zarówno pozycje sekurytyzacyjne jak i sekurytyzowany portfel są zaliczane do portfela bankowego. Ponadto Bank nie stosuje zabezpieczenia i ochrony nieruchomości w celu ograniczenia ryzyka związanego z utrzymanymi ekspozycjami sekurytyzacyjnymi.

W ramach przeprowadzonej w 2016 r. transakcji sekurytyzacji z istotnym transferem ryzyka (dalej również „transakcja SRT”), SCB pozyskał środki pieniężne z wykorzystaniem aktywów w postaci udzielonych przez Bank kredytów, poprawiając tym samym swoją płynność finansową.

Struktura Transakcji SRT

Transza	Kwota (tys. zł)	Status
A (nadrzędne)	1 000 000	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
B1 (mezzanine)	140 625	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
B2 (mezzanine)	84 375	Nabyte przez inwestora zewnętrznego
Pożyczka podporządkowana	37 250	Zatrzymana*
Całość	1 262 250	

* pomniejszenie funduszy własnych Banku zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt k CRR

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne transakcji SRT nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów z bilansu Banku. W związku z powyższym Bank SCB rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom. Jednocześnie Bank SCB rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji w pozycji Zobowiązania wobec klientów. Zarówno portfel sekurytyzowany jak posiadane pozycje sekurytyzacyjne są wyceniane wg metody zamortyzowanego kosztu, zgodnie z MSR 39. W związku z faktem, że portfel sekurytyzowany nie podlega wyłączeniu z bilansu Banku, podlega on standardowym procedurom monitorowania i zarządzania ryzykiem kredytowym i rynkowym, zgodnie z obowiązującymi w Banku politykami i procedurami.

Portfel sekurytyzowany w ramach Transakcji SRT

wg stanu na dzień uruchomienia transakcji	Wartość portfela (tys. zł)
portfel sekurytyzowany (kredyty gotówkowe)	1 250 000

W ramach przeprowadzonej transakcji SRT Bank SCB dokonał pomniejszenia kapitału podstawowego Tier 1 o utrzymane w ramach transakcji SRT pozycje sekurytyzacyjne zgodnie z art. 36 ust. 1. pkt k) Rozporządzenia CRR, spełniając tym samym warunki uznania znaczącego transferu ryzyka zgodnie z art. 243 ust. 1 pkt b) Rozporządzenia CRR. Ponadto, na podstawie art. 243 oraz 245 Rozporządzenia CRR Bank SCB wyłączył sekurytyzowane ekspozycje z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

Bank spełnia wymóg utrzymania istotnego udziału gospodarczego netto zgodnie z zasadami opisanymi w Rozdziale 5 Części Trzeciej Rozporządzenia CRR.

Podstawowe cele Banku SCB związane z działalnością sekurytyzacyjną obejmują:

- pozyskanie płynności - sekurytyzacja umożliwia zamianę niepłynnych aktywów na aktywa płynne i pozyskanie finansowania poprzez sprzedaż lub zastaw tych płynnych aktywów;

- dywersyfikację linii finansowania - płynność pozyskana z tytułu sekurytyzacji umożliwia dywersyfikację ze względu na długość finansowania i produkt;
- optymalizację wykorzystania kapitałów Banku - poprzez transakcje sekurytyzacyjne Bank może redukować aktywa ważone ryzykiem i optymalizować ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Rola Banku w transakcjach sekurytyzacyjnych ogranicza się do roli inicjatora transakcji. Dodatkowo Bank pełni rolę serwisową sekurytyzowanego portfela.

Ryzyka związane z transakcjami sekurytyzacyjnymi obejmują:

- ryzyko kredytowe - ryzyko pogorszenia jakości kredytowej sekurytyzowanych aktywów;
- ryzyko przedpłat kredytów - ryzyko wcześniejszej spłaty całości lub części sekurytyzowanych aktywów;
- ryzyko bazowe - ryzyko niedopasowania tenoru lub indeksu stopy procentowej sekurytyzowanych aktywów i sekurytyzacyjnych pozycji;
- ryzyko płynności - ryzyko płynności Banku zmniejsza się w wyniku sekurytyzacji w wyniku zamiany niepłynnych aktywów na aktywa płynne i dopasowania struktury finansowania do aktywów.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

8. Polityka w zakresie wynagrodzeń

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zasady polityki w zakresie wynagrodzeń zdefiniowane zostały w Polityce wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.

Wymieniony wyżej dokument zawiera wymagane z mocy prawa postanowienia i zapisy, w tym dotyczące zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagrodzenia, kryteriów wypłaty zmiennych wynagrodzeń, wszystkich składników wynagrodzenia ogółem (stałe, zmienne, długoterminowe programy motywacyjne, itp.).

W Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. stosowane są ogólne regulacje dla wszystkich pracowników, w tym tych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka.

W odniesieniu do osób, mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, tzw. material risk takers, zastosowanie mają również zapisy funkcjonującej w Grupie Kapitałowej **Polityki wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.**, a także analogiczne regulacje funkcjonujące w spółkach zależnych. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej – w przypadku istotnych zmian organizacyjnych lub prawnych.

Proces decyzyjny stosowany przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń

Polityka wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. uchwalana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą. Uchwały Rady Nadzorczej dotyczą wynagrodzeń Członków Zarządu – zarówno wynagrodzeń stałych, jak i zmiennych. W przypadku pozostałych pracowników Komitet Rady Nadzorczej ds. Wynagrodzeń opiniuje schematy premiowe, a zatwierdza je Członek Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego. Wszelkie regulacje związane z przyznawaniem zmiennych składników wynagrodzeń dotyczące wszystkich pracowników Banku wydawane są w drodze zarządzenia Członka Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego, zgodnie i oparciu o postanowienia Polityki wynagrodzeń Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.

Przy Radzie Nadzorczej do 16 maja 2017r. funkcjonował Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń. Od 17 maja 2017r. został przekształcony w Komitet Wynagrodzeń Rady Nadzorczej oraz w Komitet Nominacji Rady Nadzorczej. Do zadań Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej należy m.in. opiniowanie wprowadzanych regulacji dotyczących wynagrodzeń.

Komitet Nominacji:

- planowania sukcesji i mianowania na funkcje w Zarządzie Banku;
- doboru i oceny kwalifikacji Członków Zarządu Banku;

Komitet Wynagrodzeń Rady Nadzorczej wspiera działania Rady Nadzorczej między innymi w następującym zakresie:

- ogólnego monitorowania praktyk stosowanych na rynku w zakresie wynagrodzeń i ich poziomu;
- przygotowania dla Rady Nadzorczej rekomendacji odpowiednich decyzji w zakresie sprawiedliwych i konkurencyjnych Polityk i praktyk wynagradzania, zapewniających właściwą motywację Członków Zarządu i kadry kierowniczej najwyższego szczebla.

Komitet Wynagrodzeń Rady Nadzorczej odbył w 2017 r. 5 posiedzeń (w tym dwa posiedzenia Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń). Dodatkowo odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Nominacji Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia do 16 maja 2017r. Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń działał w składzie:

- Przewodniczący Komitetu – Gerry Byrne;
- Członkowie Komitetu: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz, Jose Luis de Mora, Jerzy Surma.

W składzie Komitetu 3 osoby: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz oraz Jerzy Surma, posiadają status członków niezależnych. Od 17 maja 2017r. Komitet Wynagrodzeń działał w składzie:

- Przewodniczący Komitetu – Danuta Dąbrowska;
- Członkowie Komitetu: Gerry Byrne, Witold Jurcewicz, Jose Luis de Mora, Marynika Woroszyńska-Sapieha.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. w swojej polityce wynagrodzeń stosuje kryteria identyfikacji osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r.,

uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Powiązania między wynagrodzeniem a wynikiem

Wszyscy pracownicy Banku objęci są schematami premiovymi, na podstawie których przyznawane jest wynagrodzenie zmienne. W każdym ze schematów uruchomienie premii, a także jej wysokość, uzależnione są od osiągnięcia określonych celów biznesowych.

Cele biznesowe powiązane są z wynikami danego obszaru bądź całego Banku w przypadku jednostek wsparcia. W przypadku jednostek sprzedażowych przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego pod uwagę brane są także indywidualne wyniki poszczególnych pracowników.

Cechy charakterystyczne systemu wynagrodzeń oraz kryteria dotyczące osiąganych wyników, stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia

System wynagrodzeń składa się z dwóch podstawowych elementów – wynagrodzenia stałego i zmiennego.

Wynagrodzenie stałe uzależnione jest od kategorii zaszerogowania, w której znajduje się stanowisko zajmowane przez pracownika. Dla każdej z kategorii określone są przedziały płacowe, których wartości ustalane są w oparciu o wyniki raportu płacowego przygotowywanego corocznie przez wiodące firmy doradcze.

Wynagrodzenie zmienne zależy od schematu premiovego, pod który dany pracownik podlega. O uruchomieniu wypłat z danego schematu decyduje osiągnięcie określonych celów biznesowych (dynamika lub wartość zysku brutto lub zysku netto), jak również odpowiedni poziom wskaźników jakościowych. Jednostki biznesowe jako jeden z celów mają także wyznaczone osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA (zwrot z aktywów ważony ryzykiem).

Przyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia (w tym akcji oraz akcji fantomowych) odbywa się w oparciu o zapisy regulaminów do schematów premiovych, którymi objęci są wskazani pracownicy.

W przypadku stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zgodnie z wytycznymi KNF, stosowana jest polityka wypłaty części (nie mniej niż 50%) wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów rynku kapitałowego. W przypadku Banku są to akcje fantomowe. Dodatkowo 40% wynagrodzenia zmiennego odraczane jest na okres 3 lat, przy czym wypłata każdej z odroczonej części uzależniona jest od nie wystąpienia negatywnych przesłanek uniemożliwiających jej realizację bądź redukujących jej wysokość.

Formą wynagrodzenia zmiennego są także uruchamiane w Banku długoterminowe programy motywacyjne (3-letnie) skierowane do kluczowych pracowników. Nagroda w programie przyznawana jest w formie akcji Banku Zachodniego WBK (nowa emisja), o ile spełnione zostały określone w regulaminie Programu przesłanki biznesowe.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych uzależniony jest od schematu premiovego, pod który podlega pracownik oraz stopnia realizacji celów biznesowych a co za tym idzie od wysokości przyznanej premii, a także od tego czy dany pracownik został objęty długoterminowym programem motywacyjnym. W przypadku niezrealizowania celów biznesowych na minimalnym wymaganym poziomie wypłata składnika zmiennego może nie nastąpić.

Całkowita suma wynagrodzenia zmiennego przyznanego za dany rok kalendarzowy osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, nie może przekroczyć wartości 200% sumy wynagrodzenia stałego przyznanego za dany rok kalendarzowy.

Główne parametry funkcjonujących zmiennych składników wynagrodzeń

Konstruując system wynagrodzeń, Bank miał na celu umożliwienie skutecznego pozyskiwania z rynku, a także utrzymywania pracowników, posiadających niezbędne kwalifikacje do skutecznego i efektywnego realizowania wszystkich strategicznych celów. Konsekwencją powyższego jest wdrożenie zróżnicowanych schematów premiovych skierowanych do różnych grup pracowniczych, w szczególności w rozróżnieniu na pracowników sprzedażowych oraz wsparcia. Poszczególne schematy różnią się pomiędzy sobą kryteriami, których realizacja decyduje o uruchomieniu premii, a także jej docelowej wysokości. Schematy różnią się także w zakresie docelowych poziomów premii, jakie pracownik nimi objęty może otrzymać, a także częstotliwością wypłat.

W Banku funkcjonuje **Polityka doboru i oceny kwalifikacji Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Zachodnim WBK S.A.** W odniesieniu do Członków Zarządu Banku kompetencje przynależą Radzie Nadzorczej w oparciu o rekomendacje Komitetu Wynagrodzeń Rady Nadzorczej. W ramach tej polityki prowadzone są zarówno proces indywidualnej oceny kwalifikacji i reputacji poszczególnych członków Zarządu Banku w odniesieniu do właściwych profili kompetencyjnych oraz proces zbiorowej oceny Zarządu jako ciała kolegiального, w oparciu o Zbiorowy Profil Kompetencyjny.

Bank dba również o stały rozwój swoich pracowników oraz zapewnienie sukcesji, na najważniejsze stanowiska w Banku. Procesy są realizowane w oparciu o **Politykę mianowania i sukcesji Członków Zarządu oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Zachodnim WBK S.A.** Zgodnie z tą polityką Bank awansując lub zatrudniając osoby na stanowiska Członków Zarządu oraz osób pełniących Najważniejsze Funkcje w Banku, dąży do tego, aby kandydaci na te stanowiska i do pełnienia tych funkcji odznaczali się wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, adekwatnym do zadań na danym stanowisku doświadczeniem zawodowym oraz nieposzlakowaną opinią, zarówno w środowisku zawodowym jak i prywatnym.

Bank, propagując politykę różnorodności, dokłada wszelkich starań aby kandydaci na Członków Zarządu i do pełnienia najważniejszych funkcji, charakteryzowali się szerokim spektrum cech i kompetencji oraz odznaczali się niezależnością sądów i opinii.

Zbiorcze informacje dotyczące wynagrodzeń pracowników Grupy Banku Zachodniego WBK objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń z podziałem na obszary działalności oraz członków organu zarządzającego w tys. zł

	Zarząd Banku*	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej	Wsparcie	Spółki zależne**	ŁĄCZNIE
Wynagrodzenia stałe***	12 898	4 328	3 612	3 100	10 784	19 209	53 931
Wynagrodzenia zmienne****	8 186	2 071	791	1 057	4 986	7 682	24 773
ŁĄCZNIE	21 084	6 399	4 403	4 157	15 770	26 891	78 704

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

** W tym Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach.

*** Wynagrodzenie stałe uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 124 695,92 zł dla Zarządu oraz w kwocie 129 589,94 zł dla pozostałych osób zajmujących stanowiska kierownicze. Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

**** Wynagrodzenie zmienne wypłacone w 2017 roku. Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrotowy.

Dane nie dotyczą byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

Dane ilościowe w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2017 zostaną opublikowane wraz z informacją o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BZ WBK sporządzonej za I półrocze 2018r.

Wysokość wynagrodzenia wypłaconego w 2017 roku z podziałem na wynagrodzenie stałe oraz zmienne w tys. zł

	Liczba pracowników	Wynagrodzenie stałe za rok 2017****	WYNAGRODZENIE ZMIENNE 2017								
			Premia za 2012 rok część odroczone	Premia za 2013 rok część odroczone	Premia za 2014 rok część odroczone	Premia za 2015 rok część odroczone	Premia za 2016 rok część odroczone**	WYNAGRODZENIE ZMIENNE ZA 2017 ROK			
								Liczba pracowników	Premia za 2017 rok*	Niespienione akcje fantomowe (Liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny zakończony w 2017 (Liczba akcji BZ WBK)*****
Zarząd Banku***	13	12 898	-	900	1 002	3 478	2 806	-	-	9 124	10 036
Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze****	113	41 033	276	720	1 467	5 655	8 469	-	-	23 667	18 826
ŁĄCZNIE	126	53 931	276	1 620	2 469	9 133	11 275	-	-	32 791	28 862

* Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrotowy.

** Część wypłacona w roku 2017 za rok 2016, bez odroczenia. Zawiera spienione akcje fantomowe w danym roku obrotowym.

*** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

**** Wynagrodzenie stałe uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 124 695,92 zł dla Zarządu oraz w kwocie 129 589,94 zł dla pozostałych osób zajmujących stanowiska kierownicze. Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

***** W tym spółki zależne (Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach).

***** Liczba akcji, do których pracownik nabył prawo w ramach trwania długoterminowego Programu „Akcje za wyniki”.

Dane nie dotyczą byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego z lat ubiegłych część jeszcze nieprzysługująca

	PREMIE ODROTCZONE DO WYPŁATY ZA LATA 2013/2014/2015/2016 wynagrodzenia jeszcze nieprzysługujące		
	W gotówce	W akcjach fantomowych (liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny uruchomiony w 2017 roku (liczba akcji)*
Zarząd Banku**	3 669	15 712	34 670
Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze***	5 751	28 292	41 194
ŁĄCZNIE	9 420	44 004	75 864

* Maksymalna możliwa do uzyskania po spełnieniu kryteriów biznesowych w trakcie programu.

** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

***W tym spółki zależne (Zarząd spółek oraz pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w spółkach).

Dane nie dotyczą byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

W 2017 roku nie dokonywano zmniejszeń odroczonego wynagrodzenia, osób zajmujących kierownicze stanowiska, w ramach korekty związanej z wynikami.

Płatności związane z przyjęciem do pracy i odprawą w 2017 roku w tys. zł

	Obszar	LICZBA OSÓB	KWOTA PŁATNOŚCI	NAJWYŻSZA JEDNOSTKOWA WYPŁATA
Płatności związane z przyjęciem do pracy w 2017 r	Zarząd Banku	-	-	-
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	-	-	-
Płatności związane z odprawą w 2017 r	Zarząd Banku*	-	-	-
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	-	-	-
Nagrody	Zarząd Banku	-	-	-
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	5	75	15

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

W danym roku obrachunkowym ani jedna osoba pracująca w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK nie otrzymała wynagrodzenia z powyżej 1 mln EUR.

W 2017 roku 5 osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, zostały przyjęte do pracy zaś 3 pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, rozwiązała umowę o pracę; z tego 0 osób otrzymało odprawy.

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń Członków Zarządu zamieszczone zostały w Nocie 48 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2017.

Program motywacyjny VI

Kluczowi pracownicy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK mogą wziąć udział w długoterminowych programach akcyjnych (LTIP). W 2017 roku została uruchomiona szósta edycja, w której bierze udział 230 pracowników banku oraz spółek zależnych.

Aktualnie działający program wspiera realizację postawionych przed bankiem celów biznesowych i finansowych. Pozwala na zachowanie spójności pomiędzy oczekiwaniami akcjonariuszy, a działaniami objętymi nim pracowników. Buduje także coraz bardziej angażujące środowisko pracy i wspiera w rozwoju profesjonalnej obsługi klienta w zgodzie z wartościami Przyjazny | Rzetelny | Dla Ciebie.

Szósta edycja programu, po raz kolejny zapewnia także, pracownikom Grupy BZ WBK, konkurencyjny i zrównoważony pakiet wynagradzania.

Warunkiem otrzymania nagrody w całej jej wysokości jest osiągnięcie przez Grupę BZ WBK w okresie trwania programu celów finansowych i jakościowych określonych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dotyczących: stopy wzrostu zysku netto, wskaźnika RoRWA, satysfakcji klientów i zaangażowania pracowników.

Przebieg długotrwałych programów motywacyjnych jest monitorowany w cyklach kwartalnych. Sprawdzane są elementy mające wpływ na utratę statusu uczestnika przez osoby objęte programem. Podstawowym powodem utraty uprawnień jest ustanie stosunku pracy z Bankiem lub innym podmiotem z Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. Dodatkowo, we współpracy z Pionem Finansów, monitorowane są wskaźniki jakościowe oraz finansowe warunkujące prawo do uzyskania nagrody.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

9. Dźwignia finansowa

W grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował wytyczne (Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking system), w których określono metodę obliczania wskaźnika dźwigni. W tych przepisach przewidziano okres obserwacji od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2017 r., podczas którego monitorowany będzie wskaźnik dźwigni, jego składniki i tendencje w korelacji z wymogiem opartym na ryzyku. Na podstawie wyników okresu obserwacji Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zamierza dokonać ostatecznego dostosowania definicji i kalibracji wskaźnika dźwigni w pierwszej połowie 2017 r., tak aby w dniu 1 stycznia 2018 r. wskaźnik ten stał się wiążącym wymogiem w oparciu o odpowiedni przegląd i kalibrację. W wytycznych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego przewidziano również wymóg ujawniania wskaźnika dźwigni i jego składników począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r.

Uwzględniając powyższe oraz mając na uwadze prawne aspekty wprowadzania wskaźnika dźwigni tj. art 511 CRR, Komisja Europejska przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu i skuteczności wskaźnika dźwigni. W stosownych przypadkach przedmiotowemu sprawozdaniu powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący wprowadzenia stosownej liczby poziomów wskaźnika dźwigni, który instytucje funkcjonujące zgodnie z różnymi modelami biznesowymi byłyby zobowiązane osiągnąć.

Wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczony został zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Wskaźnik dźwigni (LR) oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową.

Dniem odniesienia dla poniższych danych jest 31.12.2017r. Prezentowany wskaźnik dźwigni kalkulowany jest w odniesieniu do kapitału Tier 1 według definicji przejściowej. Grupa Banku Zachodniego ujawnia informacje na zasadzie subskonsolidowanej. Nie stosuje się wyłączeń ekspozycji powierniczych z ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni stan na dzień 31 grudnia 2017 r. w tys. zł

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	152 674 444
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	125 079
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	890 478
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	309 481
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	5 843 411
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	-
7	Inne korekty	(3 352 662)
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	156 490 241

**Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni Grupy Banku Zachodniego WBK
stan na dzień 31 grudnia 2017 r. w tys. zł**

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	150 456 348
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	(2 454 088)
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	148 002 260
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	1 035 978
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	1 299 112
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	-
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	-
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-
8	(Wylączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	-
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	-
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	2 335 090
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	308 686
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	-
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	795
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	-
EU-15a	(Wylączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	-
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12–15a)	309 481
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	29 528 026
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	(23 684 615)
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	5 843 411
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wylączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	-
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	-
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	18 178 179
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	156 490 241
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	11,62%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	"przejściowe"
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-

**Procedury stosowane w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej oraz czynniki,
które miały wpływ na wskaźnik dźwigni pomiędzy bieżącym okresem, a ostatnim w którym wskaźnik dźwigni był
prezentowany**

Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	W Banku istnieje Polityka dźwigni i ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, która określa cele oraz reguluje kluczowe aspekty związane z pomiarem, monitoringiem, raportowaniem, spełnieniem wymogów regulacyjnych w zakresie dźwigni finansowej a także identyfikacją, zarządzaniem i monitorowaniem ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Polityka reguluje zadania i odpowiedzialności stron zaangażowanych w odpowiednie procesy.
Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Na 31 grudnia 2017 wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej BZ WBK wyniósł 11,62% i był ponad trzykrotnie wyższy od wymaganego minimum na poziomie 3%. Czynniki wpływającymi na poziom wskaźnika dźwigni finansowej było zaliczenie do funduszy własnych zysku bieżącego okresu w kwocie 519 865 tys. zł przy jednoczesnym wzroście sumy aktywów bilansowych.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
 - 2.1. Ryzyko kredytowe
 - 2.2. Ryzyko rynkowe
 - 2.3. Ryzyko płynności
 - 2.4. Ryzyko operacyjne
 - 2.5. Ryzyko braku zgodności
 - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
 - 3.1. Kapitał Tier I
 - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
 - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
 - 4.2. Struktura ekspozycji
 - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Bufory kapitałowe**
6. **Adekwatność kapitałowa**
 - 6.1. Zarządzanie adekwatnością kapitałową
 - 6.2. Adekwatność kapitału regulacyjnego
 - 6.3. Adekwatność kapitału wewnętrznego
7. **Sekurytyzacja**
8. **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń**
9. **Dźwignia finansowa**
10. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

10. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń

Dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Aktywa Grupy Banku Zachodniego WBK stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych*	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń*	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
Aktywa instytucji zgłaszającej	7 462 823		145 211 720	
Kredyty na żądanie	798 351	-	2 588 854	
Instrumenty udziałowe	-	-	936 342	936 342
Dłużne papiery wartościowe	4 526 885	4 526 885	26 421 706	26 421 706
w tym: obligacje zabezpieczone	-	-	-	0
w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	-	-	-	0
w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	3 987 227	3 987 227	22 278 695	22 278 695
w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	539 658	539 658	1 520 230	1 520 230
w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	-	-	1 242 941	1 242 941
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	2 136 690		105 049 797	
w tym: kredyty hipoteczne	-		52 340 416	
Inne aktywa	897		10 215 021	

* wartość bilansowa została zaprezentowana zgodnie z konsolidacją ostrożnościową (CRR 575/2013).

Zabezpieczenia otrzymane Grupy Banku Zachodniego WBK stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł

	Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
Zabezpieczenie otrzymane przez instytucję sprawozdającą		76 374
Kredyty na żądanie		76 374
AKTYWA RAZEM, OTRZYMANE ZABEZPIECZENIE I WYEMITOWANE WŁASNE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	7 462 823	

**Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania
stan na dzień 31.12.2017 r. w tys. zł**

	Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	7 140 195	7 461 926
Instrumenty pochodne	397 058	798 351
w tym: będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym	397 058	798 351
Depozyty	4 464 177	4 526 885
Umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	2 650 698	2 990 773
w tym: banki centralne	-	-
odkupu	1 813 479	1 536 112
w tym: banki centralne	-	-
Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	2 278 960	2 136 690
w tym: wyemitowane obligacje zabezpieczone	-	-
w tym: wyemitowane papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	2 278 960	2 136 690
Inne źródła obciążenia	897	897
Kwota nominalna otrzymanych zobowiązań do udzielenia pożyczki	-	-
Kwota nominalna otrzymanych gwarancji finansowych	-	-
Wartość godziwa papierów wartościowych pożyczonych pod zabezpieczenie niegotówkowe	-	-
Inne	897	897
ŹRÓDŁA OBCIĄŻENIA RAZEM	7 141 092	7 462 823

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017r. Grupa Kapitałowa Banku posiadała aktywa obciążone z tytułu:

- transakcji sprzedaży papierów wartościowych z jednoczesnym zobowiązaniem się do ich odkupu w ustalonej dacie w przyszłości (repo),
- podpisanych przez BZ WBK i spółki zależne umów finansowania z międzynarodowymi instytucjami finansowymi,
- zabezpieczeń wynikających z działalności Banku na rynku instrumentów pochodnych.

Ewolucja w czasie obciążeń związanych z podpisanymi umowami finansowania z międzynarodowymi instytucjami finansowymi jest pochodną:

- wartości przedmiotu zabezpieczenia (zwiększenia wynikające z podpisania nowych umów finansowania lub kolejnych transz w ramach zawartych już umów, zmniejszenia w wyniku spłat zobowiązań z tytułu umów finansowania),
- parametrów instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie.

W ramach zabezpieczenia umów finansowania z międzynarodowymi instytucjami finansowymi Bank zawarł umowy zastawów finansowych opartych na obligacjach skarbowych. Wskaźnik pokrycia zastawem uzależniony jest od poziomu ratingu Banku i zmienia się wraz z jego wzrostem/spadkiem. W razie, gdy definiowana umową wartość zabezpieczenia spadnie poniżej wymaganego minimum Bank zobowiązany jest do ustalenia dodatkowego zabezpieczenia.

Ewolucja w czasie obciążeń związanych z zabezpieczeniami udzielonymi z tytułu działalności Banku na rynku instrumentów pochodnych jest pochodną zmian wyceny rynkowej transakcji Banku zawartych z poszczególnymi kontrahentami na w/w rynku.

W strukturze aktywów wolnych od obciążeń największy udział ma saldo utrzymywanej gotówki w kasie oraz wartości niematerialne i prawne. Ponadto na aktywa wolne od obciążeń składają się instrumenty pochodne, inwestycje w jednostkach zależnych, we wspólnych przedsięwzięciach i w jednostkach stowarzyszonych, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, inne aktywa oraz sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży aktywa trwałe i grupy do zbycia.